

סקירה שנתית 2006

נתונים עיקריים

הבורסה בתל-אביב			
2006 ⁽¹⁾	2005	2004	במחירי דצמבר 2006
מדדים עיקריים (תשואה ריאלית)			
14.0%	30.1%	21.1%	ת"א-25 ●
15.0%	26.4%	17.6%	ת"א-100 ●
-8.0%	-9.7%	16.1%	תל-טק 15 ●
75.0%	37.9%	-	נדל"ן-15 ●
8.0%	29.7%	16.2%	מניות והמירים ●
4.5%	3.5%	4.1%	איגרות חוב ●
7.0%	3.3%	5.2%	איגרות חוב ממשלתיות-"שחר" ●
מחזור יומי (מיליוני שקלים)			
1,450	1,015	677	מניות והמירים ●
1,655	1,358	985	איגרות חוב ●
775	685	646	מלווה קצר מועד ●
305	258	153	אופציות מדד ת"א-25 (אלפי אופציות) ●
29	27	24	אופציות דולריות (אלפי אופציות) ●
הנפקות (מיליארדי שקלים)			
11.5	12.5	7.4	מניות והמירים (לא כולל גיוס בחו"ל) ●
42.0	45.8	20.7	איגרות חוב לא ממשלתיות ●
2.3	5.5	19.1	איגרות חוב ממשלתיות (נטו) ●
ערך שוק (מיליארדי שקלים)			
705	564	406	מניות והמירים ●
152	105	48	איגרות חוב לא ממשלתיות ●
268	262	259	איגרות חוב ממשלתיות ●
96	87	77	מלווה קצר מועד ●
605	584	578	מספר חברות שמיניתיהן רשומות

מדדי מניות בעולם			
2006 ⁽¹⁾	2005	2004	השינוי בערכים דולריים
שם המדד			
15.0%	-0.6%	3.1%	ניו-יורק - DOW JONES ●
10.0%	1.5%	10.4%	ניו-יורק - NASDAQ 100 ●
25.0%	4.4%	15.7%	לונדון - FTSE 100 ●
35.0%	10.2%	16.1%	פרנקפורט - DAX ●
5.0%	22.5%	12.2%	טוקיו - NIKKEI 225 ●
25.0%	28.5%	26.7%	מדינות מתפתחות - MSCI EM ●
25.0%	24.7%	24.6%	ת"א-25 ●

(1) אומדן.

הבורסה לניירות ערך רחוב אחד העם 54, תל אביב 65202 **טל:** 03-5677411 **פקס:** 03-5105379 **צור קשר:** info@tase.co.il **E-mail:** www.tase.co.il **המערכת:** רגנית הראל בן-זאב, קובי אברמוב, נורית דרור, אליענה פישלר, יהודה שוייצר. **אתר האינטרנט:** www.tase.co.il **צינולים:** ישראל מלובני, איל יצהר **עיצוב גרפי:** סטודיו מרחב **דפוס והפקה:** קוקליקו בע"מ

לתשומת לב הקורא! הנתונים והחישובים המתפרסמים בירחון זה לוקטו ממקורות רשמיים, מן החברות ומרשומי הבורסה, אך עם זאת אין הבורסה, עובדיה והפעלים מכוחה או עברה אחראים לשלמות התיאור או לכל אי-דיוק, שגיאה, השמטה או ליקוי אחר בפרסום זה, סכל סיבה שהיא ללא יוצא מן הכלל. נתוני הירחון מיועדים לשימוש הקורא. לא תתבצע מכירת נתונים או הפצתם בין בתמורה ובין בלא תמורה וכל פרסום ברשות הבורסה מחייב איזכור מקור הנתונים. מסקנות ודעות המובעות במאמרים התומכים אינן מחייבות את הבורסה. © כל הזכויות שמורות לבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ. ISSN-0333-8231

סקירה שנתית 2006

סיכום השנה

העשור השמיני למסחר בניירות ערך בתל אביב החל ברגל ימין, ושנת 2006 היתה אחת השנים הטובות של המשק הישראלי.

הגיעו לקו הסיום והושקו בהצלחה במהלך השנה. הרפורמה באיגרות החוב הממשלתיות אותה יזם משרד האוצר, יצאה לדרכה בספטמבר 2006. לבורסה היה חלק משמעותי בתהליך יישום הרפורמה.

לאחר מספר שנות הכנה והשקעת משאבים גדולה, בבורסה ואצל חברי הבורסה, החלו איגרות החוב הממשלתיות להסלק ביום T+1. המסלוק החלה לסלוק עסקאות ב"שחר" המתבצעות במערכת MTS והחלה לתפעל באופן שוטף את המאגר להשאלת איגרות חוב אשר הוקם עבור האוצר.

במסגרת ההיערכות לרפורמה, הושקו באפריל חוזים על "שחר" הנסלקים בסליקה פיזית. למרות חוסר הניסיון של מסלוקת הנגזרים וחברי הבורסה בביצוע סליקה פיזית בנגזרים, הוקמה המערכת בזמן שיא, תוך שהבורסה נוטלת על עצמה מטלות אשר נועדו להקל על חברי הבורסה בהקמת המערכת ותפעולה השוטף. לצערנו, הפעילות בחוזים עדיין נמוכה, והנושא נבחן בימים אלו על ידי הבורסה, עושי השוק ומשרד האוצר.

לראשונה בתולדותיה החלה הבורסה לסלוק עסקאות המתבצעות על גבי פלטפורמה זרה (MTS) ולספק שירותי סליקה לגופים זרים הסולקים באמצעות חברי המסלוק. תרומות נוספות של הבורסה לרפורמה היו הנהגת עשיית שוק ב"שחר" גם בבורסה, אי-גביית עמלות על המסחר ב"שחר" בבורסה בחצי השני של השנה והקמה ותפעול של רשת התקשורת עבור MTS.

ברצוננו לציין בסיפוק רב את ההשתלבות המוצלחת של הבורסה ברפורמה של שוק ה"שחר" ואת ההערכה של משרד האוצר ועושי השוק הראשיים לתרומתה של הבורסה.

בחודשים שחלפו מאז השקת הרפורמה מסתמן כי המסחר בבורסה והמסחר באמצעות עושי השוק הראשיים חיים זה לצד זה בתחרות בריאה ובשתי המסגרות עלו מחזורי המסחר ב"שחר". מטבע הדברים, חלק מהעסקות הגדולות מאד מתבצעות מחוץ לבורסה באמצעות עושי השוק הראשיים, בין השאר בגלל השינוי בשיטת המכרזים. עם זאת, הנזילות הרבה והמירווחים הצרים בבורסה משמרים אותה כזירה העיקרית למסחר ב"שחר". הבורסה תמשיך לטפח את המסחר באיגרות חוב כך שגם משקיעים בינוניים וקטנים ימשיכו ליהנות מהנזילות ומהשקיפות המאפיינים את המסחר הבורסאי.

פן חשוב של הרפורמה בשוק איגרות החוב הוא העניין הרב שגילו בה בתי השקעות בינלאומיים. הצטרפות שישה בתי השקעות בינלאומיים לעושי השוק הראשיים הישראליים היא אינדיקטור נוסף לעניין הרב בכלכלת ישראל, שנמשך גם ב-2006.

במהלך השנה הושלם תהליך הפיכת מסלוקת הבורסה לחברה בת של הבורסה. תהליכים אלו מהווים נדבך נוסף, משמעותי, בהפיכת הבורסה והמסלוקות לגופים בינלאומיים.

ארבעה גופים פיננסיים בינלאומיים חברים כיום בבורסה לאחר ש-Citibank

המשק צמח בשעור גבוה, המחירים לא עלו ומסגרת תקציב המדינה לא נפרצה וזאת על אף החמרת המצב הבטחוני, ששיאו היה מלחמת לבנון. ענפי היצוא המשיכו להוביל את הצמיחה, התוצר העסקי בכללותו גדל בקרוב ל-6% ועל פי הערכות רבות, הצמיחה המהירה תמשך גם בשנה הבאה. התפתחויות חיוביות במשק איפשרו לבנק ישראל להוריד את שערי הריבית ברביע האחרון של השנה, לאחר שברביעים הקודמים הוא העלה אותם ברציפות.

ההתפתחויות המקרו-כלכליות החיוביות היו רקע נוח לגידול ברווחיות הסקטור העסקי ולעלייה נוספת בשערי המניות.

שנת 2006 היתה השנה הרביעית ברציפות לעלייה בשערי המניות.

כזכור, בשנים 2003 עד 2005, שלוש שנות יציאה מהמיתון והאינפליציה, עלה מדד ת"א-100 ב-145%, והשיפור בתנאי המשק ב-2006 הביא לעלייה נוספת בשיעור של 15% (עם זאת ראוי לציין כי אף ששנת 2006 בשלמותה היתה שנת גאות, הרי במהלכה אירעו מספר התפתחויות שליליות - מלחמת לבנון ברביע השלישי ולפני כן הזעזוע בשווקים המתעוררים).

במקביל לעליות השערים גדלו גם מחזורי המסחר במניות בכ-45% ובאופציות על מדד ת"א-25 ב-24%, אלה ואלה הביאו להמשך ההנפקות בשוק המניות, אף כי בהיקף נמוך במקצת מזה שב-2005, אם לא כוללים את גיוס הכספים יוצא הדופן של 'טבע', שהתבצע בחו"ל.

ההתפתחויות בשוק המניות בישראל הסתייעו גם במגמות החיוביות במשק העולמי ובבורסות העיקריות.

הסקטור העסקי גייס ב-2006 סכומים נכבדים גם באמצעות הנפקת איגרות חוב. הנפקת איגרות החוב התאפשרה בשל הירידה בהנפקות נטו של הממשלה, מצד אחד, והביקוש הרב של המשקיעים המוסדיים מצד שני. היקף ההנפקות ב-2006 היה נמוך במקצת מזה שב-2005 אך כפול מזה שב-2004.

הפעילות הרבה בתחום ההנפקות והמסחר בניירות ערך חייבה את הבורסה לעבודה מאומצת בתחום השוטף והטילה עומס כבד על הסגל ועל המערכות הממוחשבות. ההשקעות הרבות במחשוב, שהתבצעו בשנים 2005 ו-2006, איפשרו לבצע את נפחי המסחר הגדולים גם בימי השיא, שבהם הגיעו המחזורים במניות ל-4.4 מיליארד שקל, באיגרות חוב ל-3.1 מיליארד שקל ובאופציות ל-818,000.

במקביל לפעילות המאומצת בתחום השוטף נעשתה גם עבודה רבה לקידום היעדים האסטרטגיים. אלה נגזרים מהצורך להגביר את היקפי הפעילות בבורסה ובמסלוקות ולגוון את תחומי הפעילות והשירותים אותם הבורסה מספקת לשוק ההון. זאת על מנת לא לרדת מהמסה הקריטית, כך שניתן יהיה להמשיך ולספק למשתמשים שירותים בורסאיים איכותיים בעלויות נמוכות.

חזון הבורסה קורא להמשיך ולפתח את השירותים והמערכות ולספק את התשתית הפיננסית הנחוצה למימוש פוטנציאל צמיחת המשק.

מספר פרויקטים אסטרטגיים אשר בהקמתם עסקה הבורסה בשנים האחרונות,

לראשונה בתולדות הבורסה נערך כנס למשקיעים בניו יורק בשיתוף עם נאסד"ק. הנואם המרכזי בכנס היה נגיד בנק ישראל, פרופ' סטנלי פישר ושמונה מנכ"לים של חברות הכלולות במדד ת"א-25 הציגו את חברותיהם בפני המשקיעים. הכנס זכה להצלחה רבה ונאסד"ק ביקשה לקיים כנס נוסף ב-2007.

במקביל מטפלת הבורסה בחתימת הסכמי שיתוף פעולה (MOC) עם נאסד"ק ועם הבורסה הראשית של לונדון.

בינואר מתוכנן כנס משותף (ראשון מסוגו) של הבורסה ושל ה-NYSE בתל אביב, המיועד לחברות ישראליות.

בורסת יורונקסט הביעה עניין בשיתוף פעולה עם הבורסה בתל אביב בתחומים שונים. בימים אלו החלה בחינה משותפת של האפשרויות לשיתוף הפעולה.

לסיום נזכיר כי הגידול בפעילויות הבורסה ב-2006 איפשר להמשיך להוריד את עמלות המסחר והסליקה לאחר שבשנה הקודמת הן הורדו שלוש פעמים.

הבורסה מבטיחה לא לשקוט על שמריה ותוכנית העבודה לשנת 2007 כוללת את הפעילויות האסטרטגיות הבאות:

- השלמת הרפורמה בשוק איגרות החוב הממשלתיות, שביטייה העיקריים יהיו רישום כפול של האיגרות שהנפיקה מדינת ישראל בשווקים הבינלאומיים, סיוע בהקמת "שוק Repo" והגברת השקיפות של המסחר מחוץ לבורסה ועל הפלטפורמה של עושי השוק הראשיים (MTS).
- העברת סליקת איגרות החוב של חברות ומלווה קצר מועד ליום T+1.
- שילוב מערכת הסליקה הבורסאית במערכת התשלומים (RTGS) החדשה שבנק ישראל ישיק באמצע 2007. מהלך זה יאפשר למסלקות להתחיל במשטר DVP, כמו המתקנות שבמסלקות.
- רכישת מגרש, ותכנון הבניין העתידי של הבורסה.
- עידוד עשיית שוק במניות דלות סחירות והקמת מסגרת מסחר (רשימה) מיוחדת למסחר בהן.
- המשך הפעולות למיצוב הבורסה כתשתית כלכלית מרכזית של המשק הישראלי, כולל פעילות משותפת עם רשות ניירות ערך.
- סיום הבדיקות לבחירת מערכת מסחר עתידית ושת"פ עם בורסה גדולה באירופה. בנוסף, בחירת מערכת להקלת הקישוריות בין משקיעי חוץ לבין מערכות המסחר שבתל אביב.
- הקלות ברישום כפול ועידוד הנפקות של חברות מו"פ.
- שדרוג הביצועים של "רצף" ורשתות התקשורת המשרתות את המסחר.

לסיום, חובה נעימה לנו להודות לכל השותפים בעשייה הרבה והמוצלחת: לחברי הבורסה, לדירקטוריון, להנהלה, לעובדים, לציבור המשקיעים ולרשויות הממשלתיות שסייעו לקידום ענייני שוק ההון.

שאול ברונפלד
יו"ר הדירקטוריון

אסתר לבנון
מנכ"ל

הפך לחבר בורסה ומסלקה, והצטרף בכך ל-UBS, HSBC, ו-Deutsche Bank, החברים הותיקים יותר הפועלים כחברי בורסה. דירקטוריון הבורסה, בברכת הרשויות, עשה צעד נוסף בכיוון זה כאשר אישר כללים לקבלת גופים פיננסיים בינלאומיים כחברים רחוקים בבורסה.

הגאות הנוכחית בשוק המניות בתל אביב נתמכה, גם ב-2006, על ידי ביקושים מצד משקיעי חוץ והעניין במשק הישראלי סייע לחברות רבות לגייס כספים בארה"ב ובלונדון. הביקושים לניירות ערך ישראליים על ידי משקיעים בינלאומיים הם חשובים במיוחד בעידן שבו הוסרו כל ההגבלות מהשקעות של ישראלים בחוץ לארץ ועל רקע הרצון הישראלי, המובן, לגוון את תיקי ההשקעות ולהשקיע בבורסות בעולם.

התפתחות חשובה נוספת ב-2006 קשורה ליישום המלצות ועדת בכר ושהביאו למכירת החברות המנהלות את קופות הגמל וקרנות הנאמנות הבנקאיות. בשלב זה התוצאה הבולטת ביותר של השינוי המיבני היא הגברת התחרות בין הקופות, הקרנות וחברות ניהול התיקים שמצאה ביטוי במסעות שיווק אגרסיביים. יש לקוות כי ציבור המשקיעים יהנה מפירותיה של התחרות העירנית ושמטרת הוועדה יושג.

ביטוי להתגברות התחרות על כספי הציבור הוא הגידול הרב בפעילות במוצרי מדדים: במיגוון המוצרים (תעודות סל, אופציות כיסוי, תעודות בחסר ועוד), בהחזקות הציבור בתעודות, במחזורי המסחר בהן ובמגוון המדדים אחרים עוקבות התעודות. בסוף השנה עבר מספר תעודות הסל הנסחרות בבורסה בתל אביב את רף ה-100 - ציין האחד על מדדים ישראליים והשני על מדדים זרים. במחצית השנייה של השנה מחזורי המסחר בתעודות סל הגיע לכ-20% ממחזורי המסחר במניות, כאשר מרבית הפעילות היא בסלים העוקבים אחרי מדדי המניות התל אביביים.

בתחום ההנפקות ראויים לציון ההנפקות הרבות של מניות, ניירות ערך המיריים ואיגרות חוב שהבליטו את התפקיד המסורתי והעיקרי של הבורסה בתל אביב: ספקית מימון התומך בצמיחת המשק.

מבין החברות הגדולות החדשות בולטות במיוחד ההנפקות של 'פז' (מניות ואיגרות חוב) ו'סלקום' (רק הנפקת איגרות חוב) ומנגד בולטות חברות היי-טק רבות שניצלו את ההקלות, שהעניקה להן הבורסה בגיוס הון. בולטות במיוחד חברות ביוטכנולוגיה שבסוף השנה הגיע מספרן ל-24. המספר הגדול של חברות היי-טק חדשות נותן תקווה כי בבוא היום חלק מהן יצטרף למדד ת"א-100 ואפילו לת"א-25.

עוד ראוי לציין כי הפעילות הבינלאומית המואצת של חברות ישראליות דוחפת אותן לגייס כספים בבורסה, הון עצמי וחוב, וכי ההנפקות הרבות פועלות, לאט ובביטחה, להגדיל את שיעור החזקות הציבור במניות ותורמות לשיפור הנזילות.

אי אפשר שלא לציין את העשייה הרבה בתחום השיווקי, המתחייבת מהגלובליזציה ומהתחרות בין בורסות.

אתר האינטרנט החדש הושק באמצע 2006 וזכה להצלחה מיידית. האתר החדש מספק מידע נרחב על הבורסה, בצורה נוחה, בהירה וידידותית בעברית ובאנגלית. הצלחת האתר התבטאה בגידול במאות אחוזים במספר הגולשים לאתר. לאתר נכנסים מדי יום, בממוצע, כ-15,000 גולשים (הצופים במאות אלפי דפים). בימי שיא מספר הגולשים אשר היו מחוברים לאתר בו זמנית הגיע ללמעלה מ-3,000. חלק ניכר ממאמצי השיווק של הבורסה התרכזו בקידום הבורסה בקרב משקיעים זרים ובשיתופי פעולה עם בורסות אחרות.

בורסה בעידן הגלובלי

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב פעלה רבות בשנת 2006 במטרה להגביר את השתלבותה בשווקים הבינלאומיים. גם שנת 2007, תהיה בסימן הגלובליזציה של שוק ההון הישראלי. הבורסה מתכננת לפעול להרחבת שיתופי הפעולה עם גופים בינלאומיים ולפעול לקידום פעילותם של המשקיעים הזרים בשוק ההון הישראלי. ברוח זו, שוחחנו עם מנהלי החברים הזרים בבורסה בתל-אביב על השוק הישראלי ועל אופיים של המשקיעים הזרים הפועלים דרכם.

סיטיגרופ, קבוצת הפיננסים הגדולה בעולם, בחרה להקים את הסניף בישראל בשיא האינפיפאדה. "היה לנו ברור שישראל היא יעד מועדף להקמת סניף של סיטיגרופ וזאת לאור הייחודיות והפוטנציאל של המשק הישראלי", אומר **ראלף שעה**, מנכ"ל סיטיבנק ישראל. "לא נרתענו מהאינפיפאדה, לא נרתענו מגל הפיגועים ולא נרתענו מהמלחמה האחרונה בלבנון - אנו מאמינים בישראל, באנו לכאן להישאר מתוך מחויבות עמוקה למשק", הדגיש שעה.

גם ב-HSBC החליטו להגיע לישראל בשיא של האינפיפאדה, בשנת 2001. "בתחילת שנת 2001, עם התפוצצות בועת ההי-טק, פרוץ האינפיפאדה והמיתון העמוק אליו נקלע המשק הישראלי, נוצרה ירידה דרמטית בהתעניינות משקיעים זרים בישראל", אמר **יהודה לוי**, מנכ"ל HSBC ישראל. למרות זאת, הדגיש לוי, ב-HSBC הבינו את הפוטנציאל הגדול של ישראל וכך הוקם הסניף בתל-אביב.

הבורסה: בשנים האחרונות צמח חלקם של המשקיעים הזרים בישראל ובשוק ההון בפרט. מהם להערכתכם התהליכים שהובילו לגידול זה?

בועז שוורץ: "הנושא המשמעותי ביותר הוא המגמה הכלל עולמית של התמקדות בשווקים המתעוררים. מאחר שהשוק הישראלי מוגדר ככזה, הוא נהנה מהכספים הללו. מעבר לכך, לא ניתן להתעלם

מהיתרונות הרבים שמציע השוק הישראלי למשקיע הגלובלי: כלכלה חזקה ויציבה, המאופיינת בריבית נמוכה, אינפלציה נמוכה ומרוסנת, מדיניות פיסקלית אחראית, רפורמות חשובות שנעשו במשק, ומדיניות מאוד שקולה של בנק ישראל, ששומר על האינטרסים של מדינת ישראל ומגן על המשקיעים כאן".

לדברים אלה הצטרף ירון בלוק שציין שהמודל הישראלי מספק יתרונות נוספים, כגון תשואות גבוהות לצד תנודתיות נמוכה וביטחון גבוה. שילוב של שני מרכיבים אלה הפך את ישראל ליעד אטרקטיבי מאוד למנהלי תיקים בינלאומיים, שמשקיעים בישראל כאסטרטגיית 'גידור סיכון' בתיק מפני התנודתיות הגבוהה ביותר השווקים המתעוררים. "מחזורי המסחר בבורסה בתל-אביב ערים", מעיד בלוק. "השקיפות של המסחר גבוהה, מערכות הסליקה הן מתקדמות מאוד, הרגולציה משתפרת. מרכיבים אלה מהווים איתות חיובי של הבורסה לכיוונם של משקיעים זרים ברחבי העולם, במיוחד כאשר משוים זאת לשווקים מתעוררים", אמר בלוק. להערכתו, אחד הזרזים שקידמו מאוד את ההשקעות הזרות בישראל היו הרפורמות הגדולות שנעשו כאן. "בעבר, אחד הגורמים המרתיעים מביצוע השקעה בישראל היה המעורבות הגבוהה של הממשלה במשק. הרפורמות, בראשן רפורמת בכר, הובילו לצמצום מסוים בשליטה של

בית ההשקעות UBS ישראל הוא חבר הבורסה הזר הוותיק ביותר בבורסה בתל-אביב. הוא החל לפעול בישראל כבר לפני עשור והצטרף כחבר לבורסה בשנת 1997. ל-UBS פעילות מוגזנת בישראל. בית ההשקעות מפעיל שירותי בנקאות פרטית, מחלקת מחקר מקצועית, בנקאות להשקעות ופעילות במניות ובאגרות חוב עבור לקוחותיהם ולחשבונם העצמי וגם עשיית שוק ב"שחר".

דויטשה בנק פעילים בישראל כבר למעלה מ-10 שנים. במהלך תקופה זו היה מעורב בית ההשקעות בעסקאות מרכזיות במשק. בשנת 2005 הצטרף בית ההשקעות כחבר הבורסה בתל-אביב.

קבוצת הבנקאות והפיננסים **סיטיגרופ** פעילה בישראל משנת 1996, ולאחר קבלת רישיון בנק חוץ, החל סיטיבנק לספק בשנת 2000 מגוון שירותים בישראל ללקוחותיו. בשנת 2006 הצטרף הבנק כחבר בבורסה בתל-אביב ומסלקת הבורסה. הבנק פעיל, בין היתר, בתחום הסליקה הבינלאומית והיום הוא אחד מנותני שירותי הקאסטודיאן המובילים בישראל.

סניף **HSBC** תל אביב נפתח בשנת 2001. הסניף כולל ארבע מחלקות עיקריות: בנקאות עסקית ומוסדית, בנקאות השקעות גלובלית, חדר עסקאות ובנקאות פרטית. היחידה הבינלאומית

למחקר של HSBC, שבסיסה בלונדון והיא מכסה את רוב שוקי ההון בעולם, כוללת גם אנליסטים הממוקמים בישראל ומסקרים את החברות הישראליות הגדולות (ת"א-100), וחברות טכנולוגיה ישראליות הנסחרות בנאסד"ק.

לא נוטשים - גם בתקופות קשות

"נשארו חברי בורסה גם בתקופות קשות מאוד, ומעולם לא שקלנו להעתיק את פעילותנו מכאן. ל-UBS מחויבות עצומה לישראל - כך היה בעבר וכך גם יהיה בעתיד", אומר **ירון בלוק**, מנכ"ל UBS ניירות ערך ישראל. ירון בלוק מעיד כי הסבלנות ואורך הרוח של UBS השתלמו מאוד. "בתקופת האינפיפאדה השנייה, בה בתי השקעות זרים רבים סגרו את משרדיהם בארץ, UBS הפך לכתובת מרכזית עבור המשקיע הזר. כך שמעבר לסוגיה העקרונית, המעידה על המחויבות שלנו לישראל, גם קצרנו מכך פירות נאים מאוד", אמר בלוק.

גם דויטשה בנק לא נרתע מגל הטרור ששטף את המדינה בשנים 2000-2002. "בתקופות הקשות של האינפיפאדה, וגם בתקופת המלחמה האחרונה, היינו שותפים בעסקאות גדולות שנעשו כאן ולא שקלנו, גם לא להגע, להעתיק את פעילותנו למקום אחר", אמר **בועז שוורץ**, מנכ"ל דויטשה ניירות ערך ישראל.

יהודה לוי: "ההשקעה בישראל מסוכנת פחות בהשוואה לשווקים מתעוררים"

ריכזו תשומת לב מרובה לשוק המקומי. מעבר לכך, לא ניתן להתעלם מביצועיה הטובים של הבורסה בשנים אלה ומההתפתחויות החיוביות שהתרחשו בשוק ההון המקומי. גם עסקאות ענק, כגון רכישת ישקר, הפנו לישראל תשומת לב רבה".

הבורסה: מיהו למעשה המשקיע הזר? מה מאפיין אותו?

"קשה לאפיין באופן מדויק, אך ניתן לעמוד על שני סוגי משקיעים זרים - מצד אחד, אלה הבאים לטווח ארוך, המתמקדים בעיקר באספקטים מקרו-כלכליים רחבים, ומצד שני משקיעים כדוגמת קרנות גידור, המחפשים אחר הזדמנויות השקעה מהירות ורווחיות", אמר שעה וציין כי מניסיונו, המשקיע הזר בישראל מתאפיין בעיקר בהשקעות לטווח ארוך. להערכת שעה, המשקיע הזר בוחר בישראל כחלק מאסטרטגיית פיזור ההשקעה שלו. "בישראל יש כלכלה יציבה, חזקה ובורסה איכותית ונזילה. לצד זה, ישנן תשואות גבוהות בשוק ההון המקומי. שילוב זה מוביל לכאן לא מעט הון זר".

ירון בלוק: "ישראל הפכה ליעד אטרקטיבי מאוד למנהלי תיקים בינלאומיים"

"שנן שתי גישות מסורתיות האופייניות לגופים זרים השוקלים השקעה בישראל", אומר **יהודה לוי**. "הראשונה: בחינה כוללת של המשק הישראלי ומחירי המניות בבורסה בהשוואה לשווקים דומים. השנייה: חיפוש חברות ייחודיות עם 'סיפור עסקי' מיוחד. הבורסה בישראל נתפסת כפחות תנודתית ביחס לבורסות בשווקים מתעוררים אחרים. תנודתיות נמוכה ופרמטרים כלכליים חיוביים של המשק הישראלי מקנים אופי הגנתי להשקעה בישראל. המשמעות היא שההשקעה בישראל מסוכנת פחות בהשוואה לשווקים מתעוררים אחרים, אולם התשואות עשויות להיות נמוכות במידה דומה", הוסיף לוי.

אסתר לבנון

כלכלה חסונה וצומחת לבין בורסה מתקדמת ויציבה - מהווה כר פורה להתפתחות של השקעות זרות.

שנת 2007 הניצבת בפתח, תהיה בסימן הגלובליזציה של הבורסה. בשנה זו שמנו לנו למטרה לחזק את הקשר עם המשקיע הזר ולפתח את השוק המקומי, כך שיהיה אטרקטיבי יותר להשקעה. בשנה זו נקדם את שיתוף הפעולה עם בורסות מובילות ונפעל לגידול במספר חברי הבורסה הזרים, לרבות חברים רחוקים. נפתח קישוריות לחו"ל - שתאפשר למשקיע מחו"ל לפעול בבורסה, למכור ולרכוש ניירות ערך, בקלות ובנוחות מירבית.

בשנים האחרונות הבורסה בתל-אביב הפכה לחלק בלתי נפרד משוק ההון הבינלאומי. אני מאמינה כי המשך פיתוח השוק המקומי, תוך השקעה רבה בקידומו בשווקים הבינלאומיים, יניבו פרי ובשנים הבאות נמצא בורסה גלובלית יותר, פתוחה יותר ועם נפחי מסחר משמעותיים יותר".

ירון בלוק, מנכ"ל UBS נירות ערך ישראל

הממשלה וסייעו בהבאת משקיעים זרים לכאן - וזה אכן צעד מבורך. עם זאת, אנו רק בתחילת הדרך ויש להמשיך בפעולות ברוח קו זה", מדגיש בלוק.

יהודה לוי מציין כי להתעניינות הגוברת בישראל מספר סיבות: "חידוש ההתעניינות בשווקים המתעוררים, חבילת הערבויות האמריקאיות ובמקביל הרפורמות הכלכליות שהנהיג בנימין נתניהו, שר האוצר (בשנים 5-2004), החזירו לישראל את המשקיעים הזרים, הן את אלה המתעניינים בשווקים בינלאומיים בכלל, והן את אלה המתעניינים בשווקים מתעוררים" אמר לוי. ראף שעה מאמין כי המפתח להשקעות הזרות טמון לא מעט ברפורמות המפליגות שנעשו בשוק ההון הישראלי. "הרפורמות בשוק ההון תרמו מאוד להגעת המשקיעים הזרים. כמו כן, החוסן הכלכלי שהפיגה ישראל בשנים האחרונות

הבורסה משתלבת בשווקים הבינלאומיים

"המשקיעים הזרים הפכו לגורם משמעותי בכלכלה הישראלית בכלל ובבורסה בפרט", אומרת מנכ"ל הבורסה **אסתר לבנון**. "בשנים האחרונות אנו חווים מגמה חיובית של גידול משנה לשנה בפעילות בישראל. גידול זה מביא עמו בשורה חיובית מבחינת ההון המוזרם למשק הישראלי ובכלל זה לבורסה וכן מבחינת התרומה לשכלול השוק.

המשקיע הזר נהנה בבורסה שלנו משני העולמות. מחד, תשואות גבוהות ביחס לשווקים המפותחים ומאידך, תנודתיות נמוכה מאשר בשווקים המתעוררים. עובדה זו לא נעלמה מעיניו של המשקיע הזר, שבשנים האחרונות הזרים לכאן הן בהיקפים משמעותיים.

אני מאמינה כי כאשר המשקיע הגלובלי בוחר השקעה בשוק הישראלי, הוא מתייחס למצב המשק - ליציבות הכלכלית, לשיעורי הצמיחה, לאינפלציה וגם לפוטנציאל העתידי של השוק. בבוחנו השקעה בבורסה בתל-אביב, הוא מוצא בורסה מהמתקדמות ביותר מבחינה טכנולוגית, הפועלת במסגרת רגולטורית, נומכת ומתקדמת, המספקת הגנה נאותה לציבור המשקיעים. השילוב בין

גם ירון בלוך מתקשה למצוא פרופיל אחיד של המשקיע הזר. "מה שמשותף לכל המשקיעים הזרים מולם אנו עובדים זה העומק - כלומר, המשקיע הזר הטיפוסי לא מגיע לישראל על סמך 'טיפ' כלשהו, אלא הוא בודק לעומק, קורא חומר מחקרי ולומד את השוק. זהו משקיע נבון, בוגר ושקול הבוחן את ההשקעה בכלים רציונליים. אנו עמלים קשה מאוד במטרה להפגיש את המשקיעים הללו עם השוק הישראלי. מאחר שיש להם הרבה אלטרנטיבות להשקעה, חשוב מאוד לספק להם תמונה רחבה ומדויקת ככל הניתן".

בועז שוורץ מציין כי השנים האחרונות התאפיינו בתנועה ערה מאוד של קרנות המשקיעות בשווקים המתעוררים, המנהלות מאות מיליארדי דולרים. אליהן הצטרפו קרנות גידור ומשקיעים סקטוריאליים, שהפנו הון לא מבוטל לתחומי

בועז שוורץ, מנכ"ל דויטשה נירות ערך ישראל

הבנקאות והכימיה, וזאת על רקע של ירידת התשואות בשווקים מפותחים והחיפוש המתמיד אחר הזדמנויות השקעה המניבות עודף תשואה על פני הסיכון הגלום בהן. "אנו מוצאים כי רמת הידע והמעורבות של המשקיעים הזרים הינה נרחבת ביותר והם מקפידים להגיע ולהיפגש עם הנהלות החברות באופן רציף".

כבר לא מתרגשים מה-CNN

בעבר נהגנו לחשוב שכל חדשה ב-CNN או בכל ערוץ חדשות מרכזי בחו"ל, תניס מכאן את המשקיעים הזרים. היום, כך מסתבר, המצב שונה עד מאוד. "אני יודע שזה יישמע קצת מפתיע, אבל החדשות אינן משפיעות בצורה דרמטית על המשקיע הזר", אומר בועז שוורץ. "המשקיע הזר מאופיין בהליך קבלת החלטות מובנה, שאינו מושפע מאירועים מקומיים. לשם המחשה, בעת מלחמת לבנון השנייה, לא ראינו בהלה בקרב אותם משקיעים. המשקיע הישראלי, אגב, הוא מהיר תגובה יותר ורגיש יותר לכל אירוע מקומי בשוק". בלוך מצטרף לדבריו של שוורץ ומציין כי הוא עוד זוכר שבשיא האינתיפאדה, אחרי כל פיגוע גדול, היו תגובות מהמשקיעים הזרים. "מאז הם למדו לקבל זאת כחלק מהחיים פה, ולמעשה לאירועים נקודתיים אלה אין השפעה ממשית על אושיות הפעילות במשק".

"המשקיע הזר מודע לסיכונים הגיאוגרפיים הכרוכים בקניית נכסים בישראל,

במיוחד אלה הקשורים לכלכלה המקומית", מדגיש יהודה לוי. "ברם, אנו מבחינים בכך שלאורך זמן יורדת רגישותם של משקיעים זרים ביחס להתפתחויות גיאוגרפיות-פוליטיות שליליות. כך לדוגמה, תגובתם של המשקיעים הזרים למלחמת לבנון השנייה היתה מינורית מהמצופה. לא ראינו משקיעים זרים רצים לסגור פוזיציות או נוטשים את השוק המקומי. רוב הזמן נקטו הזרים בעמדת המתנה, לא מכרו ולא קנו ניירות ערך והמשיכו להחזיק בתיקים הקיימים. בנוסף, היציבות של השקל, שהפגין איתנות לאורך התקופה, היוותה אינדיקציה נוספת לאמון הרב שרוכשים המשקיעים הזרים למשק הישראלי".

ראלף שעה, שחודש אחרי שמונה לתפקידו כאן בישראל פרצה מלחמת לבנון השנייה, ראה מקרב כיצד הדי המלחמה המשודרים ללא הפסק ב-CNN אינם משפיעים בצורה משמעותית על הפעילות הכלכלית כאן בארץ. "על פי נסיוננו, המשקיע הזר אינו אימפולסיבי ואינו מתרגש יתר על המידה מהחדשות. לא ניתן להתעלם מהעובדה שהמשקיע אכן רואה חדשות ויודע מה קורה כאן, אך רובם מתייחסים לכך בפרופורציות הראויות. המשקיעים הזרים כבר למדו שישראל יודעת טוב מאוד להתמודד עם קונפליקטים כאלה ואחרים, ועובדה היא שגם בסיבוב הלחימה האחרון, השווקים חזרו לרמתם מהר מאוד, השקל שמר על חוסנו, והצמיחה כמעט ולא נפגעה".

הבורסה: מה מעניין את המשקיע הזר בישראל?

"זה בהחלט תלוי באיזה משקיע מדובר. בדרך כלל המשקיע הזר מחפש השקעה באג"ח ממשלתיות ובשוק המניות, בעיקר במניות גדולות של חברות מוכרות", מעריך שעה.

בועז שוורץ מציין כי הקרנות, שהן הפעילות ביותר, מאופיינות בהשקעה לטווח ארוך ומשקיעי הגידור, באופן טבעי, יותר מהירי תגובה. ככלל, מציין שוורץ, לאורך השנים התמקדו המשקיעים הזרים בכ-15-20 מניות מרכזיות מתחומי הבנקאות, הכימיה והתקשורת. "היום, נראה כי המגמה התרחבה גם למניות נוספות מתחומים רחבים יותר. המשקיעים מחפשים 'סיפור' שאינו נחלת הכלל, מניה שאינה מוחזקת בתיקים של כל מתחריהם ואשר תניב ערך גבוהה בטווח הבינוני". גם בלוך רואה מגמת השקעה דומה בקרב המשקיעים הזרים ב-UBS. "את

המשקיעים הזרים מעניינות בעיקר החברות היצואניות הגדולות, וגם חברות מתחום הבנקאות, הכימיה וכדומה. היום גם יש הרחבה של התחומים לחברות נוספות, כגון קבוצת דלק ואפריקה ישראל, שעשו עסקאות גדולות בחו"ל, ובכך נסללה עבורן הדרך

שוורץ: "יש לשמור על מדיניות ממשלתית יציבה ואחראית"

לציבור משקיעים חדש".

הבורסה: מה צופן לנו העתיד?

בלוך: "כחלק מתהליך הגלובליזציה של שוק ההון, היום קל יותר לכסף להתייד. יש לנו כלכלה חזקה, ושוק שעובר רפורמות חיוניות, ויש הרבה כסף בחוץ שמחפש אפיקי השקעה איכותיים. לאור כל אלה, אני מאמין שהמגמה החיובית תימשך-אם נמשיך לצעוד קדימה והממשלה תמשיך ברפורמות החיוביות במשק".

שוורץ: "אני מאמין כי ככל שתתרחב המגמה של השקעה בשווקים המתעוררים, כך תגדל הפעילות גם בשוק הישראלי. אנו רואים התרחבות של מעגל ההשקעות של משקיעים זרים אל מעבר ל-10-15 המניות המובילות ואף מעבר לת"א-25. אני צופה כי משקיעים יבחנו בצורה סלקטיבית השקעות גם בת"א-100".

שעה: "במידה ואכן מגמת הרפורמות תימשך, ויושקעו המאמצים הדרושים בשיווק של ישראל בקרב המשקיעים הזרים, אני מאמין כי נמשיך ונראה צמיחה בהשקעות הזרות בשוק הישראלי".

בורסה מתקדמת ומסחר איכותי

על הבורסה בתל-אביב יש לחברים הזרים בעיקר מילים חמות. "ככלל, לבורסה שם טוב בקרב המשקיעים הזרים", אומר שעה. "ידוע לכל מי שפעיל בשוק כאן כי הבורסה מתקדמת מאוד מבחינה טכנולוגית, שקופה ונגישה. מעבר לכך, התשואות שהניבה הבורסה לא נעלמו מעיני המשקיעים הזרים".

בועז שוורץ מודגיש כי המשקיעים הזרים מסתכלים על המכלול - גם על הבורסה בהשוואה למדינות האחרות המוגדרות במסגרת השווקים המתעוררים, דוגמת רוסיה, דרא"פ ותורכיה, וגם על מצב המשק כולו. "הבורסה בתל אביב נחשבת למפותחת מאוד, בעלת שוק נגזרים ער ומפותח, מכשירי השקעה מגוונים, וכל זאת במשק יציב. היצע ה-ETF (תעודות סל) בבורסה מושך גם הוא משקיעים זרים לישראל, שרואים במכשירים אלו אפשרות מעניינת להשקעה וגידור כאחד". גם בלוח מסכים לדברים אלה ומציין כי הבורסה בתל אביב הפכה בשנים האחרונות ליותר ויותר אטרקטיבית. "מחזורי המסחר נאים, יש נזילות גבוהה, שיטת מסחר מתקדמת, רגולציה טובה ודיווחים טובים. עם זאת, ישנה בעיה מובנית בתפישה של בעלי השליטה בחברות הציבוריות והיא הרצון שלהם להחזיק כמה שיותר מניות אצלם ופחות מניות בשוק. הכמות הצפה בישראל נמוכה משמעותית מהמקובל בשווקי המערב, וזו בעיה שאני מקווה שתיפתר".

יהודה לוי מציין עם זאת כי נזילות נמוכה ברוב המניות הנסחרות בת"א-100 מהווה חסם להמשך התפתחות השקעות זרות בבורסה בתל-אביב. "בשנה

יהודה לוי, מנכ"ל HSBC ישראל.

רפורמות גדולות ואני מקווה שהן תימשכנה גם לאחר שיסיים את תפקידו. חשוב להדגיש כי עצירת הרפורמות והמהלכים שהחלו תפגע באופן חמור בהמשך השתלבות שוק ההון הישראלי בשווקים הבינלאומיים. מעבר לכך, צריך להשקיע בהעלאת המודעות בחו"ל לשוק הישראלי. יש הרבה כסף שמחפש השקעה בעולם, אך המשקיעים בחו"ל לא יודעים כמעט על הכלכלה הישראלית ועל היתרונות הגדולים של השקעה כאן. המשקיע הזר בלונדון או בארה"ב אינו מודע לכך שהכלכלה הישראלית צומחת בשיעורים נאים, שיש כאן שוק הון משובל ומתקדם ושהתשואות כאן גבוהות מאוד - וכל זאת ברמת תנודתיות נמוכה. רצוי מאוד להסביר זאת לעולם הרחב".

שוורץ: "ככלל, אנו נמצאים בדרך הנכונה, וכל שצריך זה להמשיך בדרך זו. צריך להמשיך בהליכי הפרטה, להמשיך ברפורמות החשובות והכי חשוב, לשמור על מדיניות ממשלתית יציבה ואחראית".

ראלף שעה, מנכ"ל סיטיבנק ישראל

החולפת רק 37 חברות השייכות למדד ת"א-100 נסחרו בנפח יומי ממוצע העולה על 1 מיליון דולר ליום. נזילות נמוכה גוררת עלויות גבוהות ומשך זמן ארוך יותר לבניית פוזיציה. כתוצאה מכך, קרנות זרות משקיעות פחות מהמצופה בבורסה המקומית" מדגיש לוי. "הנזילות הכללית של המניות הנסחרות בבורסה בת"א עלתה בצורה יפה בשנים האחרונות, אך עדיין רוב מניות ת"א-100 סובלות מנזילות חסר בעיני המשקיעים הזרים", הוסיף לוי.

הבורסה: מה צריך להיעשות בכדי למשוך משקיעים זרים?

שעה: חשוב לזכור, כי אנו רק בתחילת הדרך. יש מומנטום של עשייה, וחייבים לשמור עליו. על כל הגופים הרלוונטיים לפעול יחדיו לפיתוח ולקידום השוק כך שיהיה קל יותר להשקיע ולפעול כאן. יוסי בכר כמנכ"ל האוצר הוביל

שעה: "אם הרפורמות יימשכו נמשיך לראות צמיחה בהשקעות הזרות בישראל"

יהודה לוי מאמין כי בנוסף לכך, שיפור הנזילות בבורסה יתרום בצורה משמעותית להגברת פעילותם של המשקיעים הזרים. "יישום התקנה המחייבת קיומה של 'סחורה צפה' (המניות המוחזקות על ידי הציבור) בשיעור מזערי של 20%, בקרב חברות הנכללות במדד ת"א-100, הינו צעד חיובי העשוי להגדיל את רמת הנזילות. העלאה נוספת של שיעור זה עשויה להגדיל את רמת ההתעניינות של משקיעים זרים בבורסה בישראל".

ירון בלוח מסכם כי למרות שהרבה דברים חיוביים כבר נעשו, ישנם עוד מספר דברים שיוכלו לסייע במשיכת משקיעים זרים לכאן. "אחד הדברים הבסיסיים הוא להגדיל את מספר החברים הזרים. החברים הזרים הם הצינור המרכזי של הון זר בבורסה ולכן זה חשוב. כמו כן, יש לפעול בצורה נמרצת להרחיב את הרישום הכפול ולרשום בבורסה חברות אטרקטיביות. בתי הזיקוק בחיפה, לשם המחשה, שיגיעו לבורסה במסגרת הפרטה, הם דוגמה מצוינת לסחורה שתעניין מאוד את המשקיע הזר. בנוסף, צריך להרחיב את הדיווח באנגלית, בכדי להקל על המשקיעים הזרים".

חילופים בהנהלת הבורסה

(יוני 2006)

אסתר לבנון

פרופ' יאיר אורגלר ושאול ברונפלד

פרופ' יאיר אורגלר פרש מתפקיד יו"ר דירקטוריון הבורסה, לאחר שסיים שתי תקופות כהונה (המירב שמתיר חוק ניירות ערך). שאול ברונפלד, מנכ"ל הבורסה, מונה ליו"ר ואסתר לבנון, המשנה למנכ"ל, מונתה למנכ"ל. יוני שמש, סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד מנהל מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול.

הבורסה שותפה ברפורמה בשוק האג"ח הממשלתיות

(ספטמבר 2006)

הרפורמה בשוק האג"ח הממשלתיות יצאה לדרך בחודש ספטמבר, בסיוע הבורסה.

הנסחרות בבורסה עצמה, במטרה לשפר את הסחירות בהן, בעיקר לטובת משקיעים קטנים ובינוניים. עושה שוק חייב להגיש, בכל רגע, פקודות קניה ומכירה ("לצטט") בהיקף של 1 מיליון שקל לפחות. עשיית השוק בבורסה, יחד עם הפצת מידע בזמן אמת על המסחר של עושי השוק ב-MTS, תשכלל את המסחר ותמנע היווצרות פערי ארביטראז' בין שני השווקים.

סליקה ב-T+1

הבורסה עברה לסליקת האג"ח הממשלתיות ביום T+1. זהו משטר הסליקה המקובל בעולם והוא נוח יותר לגופים הבינלאומיים הסוחרים ב"שחר".

הארכת שעות המסחר באג"ח

שעות המסחר באג"ח בבורסה לניירות ערך הורחבו ועתה המסחר מתנהל מ-09:30 ועד ל-17:30, (לעומת 10:05 ועד 17:20 עד תחילת הרפורמה).

סליקת המסחר ב-MTS

במרכז הרפורמה, עומדת מערכת MTS למסחר באג"ח ממשלתיות. משרד האוצר מינה עושי שוק ראשיים, מקומיים וזרים, עבור איגרות חוב "שחר".

הבורסה שותפה ברפורמה וחלקה מתבטא בסליקת המסחר המתבצע בחו"ל על הפלטפורמה של MTS, בהפעלת מאגר להשאלת אג"ח לעושי שוק, בפיקוח וניטור על עושי השוק בבורסה ובהקמה ותחזוקה של רשת התקשורת. יצוין כי המסלוקה סולקת, לראשונה בתולדותיה, עסקאות המבוצעות בפלטפורמה זרה על ידי שבעה בתי השקעות בינלאומיים גדולים, אשר אינם חברי מסלוקת הבורסה.

עושי שוק באג"ח "שחר"

במסגרת הרפורמה גם מינתה הבורסה עושי שוק באיגרות חוב "שחר"

תעודות הסל צוברות תאוצה

(נובמבר 2006)

המחזור היומי בתעודות סל שבר שיאים ועלה לכ-280 מיליון שקל, והוא מהווה כיום כ-20% ממחזור המסחר במניות. דירקטוריון הבורסה החליט על החמרת הדרישות ממנפיקי תעודות סל ומוצרי מדדים אחרים ועל הוספת כללי שימור. ההון העצמי שיידרש ממנפיקי תעודות סל יועלה ל-36 מיליון שקל. אולם, חברה שיש לה ביטוח (בדומה לנדרש מקרנות נאמנות) ושווי התעודות המונפקות על ידה לציבור אינו עולה על הסכומים שנקבעו בכללים, תידרש להון עצמי נמוך יותר - 16 או 8 מיליון שקל.

על מנת לעודד חברות לדרג את תעודות הסל, הקלה הבורסה בדרישות ההון ממנפיקי התעודות המדורגות כ-AAA. כללי השימור החדשים נועדו לגרום לכך שהחברות המנפיקות יעמדו, גם לאחר ההנפקה, בדרישות ההון ובדרישות לדרוג וביטוח. במקביל, אושרה הרחבת מגוון מוצרי המדדים המוצעים לציבור גם לתעודות סל שיעקבו אחרי השקעה במספר מדדים ולאופציות כיסוי על מטבעות.

מנהלי הבורסה ומנהלי החברות המנפיקות תעודות סל

בנובמבר ציינה הבורסה את הנפקת תעודת הסל המאה, בטקס פתיחת מסחר חגיגי בו השתתפו מנהלי החברות שהנפיקו תעודות סל בבורסה בת"א. בתחילת השנה הונפקו לראשונה אופציות כיסוי, המהוות שלב נוסף בהרחבת מגוון מוצרי ההשקעה מבוססי המדדים, הנסחרים בבורסה.

חברים רחוקים - גם בבורסה בתל-אביב

(אוגוסט 2006)

החלטת הבורסה כוללת בין היתר, דרישה כי לחבר הרחוק יהיה הון עצמי בהיקף של מיליארד דולר לפחות, וכי הוא ימנה מנהל בכיר, שיהיה האחראי מטעמו על הפעילות בבורסה בתל-אביב. החברים הרחוקים בתל-אביב יצטרפו לגופים בינלאומיים שיש להם נציגות בישראל והינם חברי בורסה מן המניין (Deutsche Bank, HSBC, UBS, Citibank- שהצטרף ב-2006).

דירקטוריון הבורסה מאפשר לגופים פיננסיים בינלאומיים גדולים, להתקבל כחברים (רחוקים) בבורסה, אף אם אין להם נציגות בישראל. בנקים או בתי השקעות בינלאומיים, שהינם חברים ותיקים (10 שנים לפחות) באחת מהבורסות הבאות: LSE (לונדון), Deutsche Borse (פרנקפורט), NYSE, EURONEXT, EUREX (גרמניה), SWE (שוויץ), TSE (טוקיו), יוכלו להתקבל כחברים רחוקים בבורסה בתל-אביב.

הבורסה בתל-אביב ונאסד"ק בכנס משקיעים משותף ראשון מסוגו בניו יורק

(ספטמבר 2006)

במסגרת הפעילות המוגברת של הבורסה לעידוד פעילותם של משקיעים זרים ושיתופי פעולה עם בורסות זרות, נערך כנס משקיעים משותף ע"י הבורסה ונאסד"ק בניו-יורק. במסגרת הכנס נפגשו עשרות משקיעים מוסדיים אמריקאיים עם מנהלי חברות ישראליות ציבוריות מובילות: בנק לאומי, בנק הפועלים, נייס, דלק, טבע, ECI, פרטנר, סייפן, אלביט מערכות וכימיקלים לישראל. בסיומו של הכנס, נעלו את המסחר בנאסד"ק הנהלת הבורסה וראשי החברות שהשתתפו בכנס.

טקס נעילת המסחר בנאסד"ק

מתבססת עשיית השוק במניות

(ספטמבר 2006)

כ-150 חברות כבר מינו עושה שוק למנייתיהן בשנה שחלפה ומספרן גדל בהתמדה. עושה שוק הוא חבר בורסה שהתחייב לצטט פקודות בצד הביקוש ובצד ההיצע במשך כ-80% לפחות מזמן המסחר, החל משלב טרום הפתיחה ועד לשלב המסחר בשער הנעילה. על מנת לאפשר את פעילות עושי השוק, הותאמה מערכת "רצף" לשילובם במסחר. חשוב לציין כי לעושי השוק אין עדיפות במסחר או במידע על פני המשקיעים האחרים.

רשימת מסחר מיוחדת למניות דלות סחירות

(דצמבר 2006)

הבורסה החליטה להקים רשימת מסחר מיוחדת למניות דלות סחירות בהן יתקיים מסחר רב צדדי (בשיטת המכרז) פעמיים ביום - בתחילת יום המסחר ובסופו - והן לא תיסחרנה בשלב הרציף. חברה שמחזור המסחר היומי שלה יהיה נמוך מהקריטריונים שנקבעו בכללים תועבר לרשימת דלות הסחירות, אלא, אם תמנה עושה שוק. המסחר ברשימה החדשה יחל ב-3 ביוני 2007.

סיטיבנק חבר בבורסה בתל-אביב

(מרץ 2006)

מימין לשמאל: אסתר לבנון, מנהל שירותי סליקה ומשמורת בסיטיגרופ אנדרו גלב, מנכ"ל סיטיבנק ישראל ראלף שניה, שאול ברונפלד ומנהל השקעות שווקים מתפתחים בסיטיגרופ פטריק דיווילד

סיטיבנק, מהבנקים הגדולים בעולם, הצטרף לבורסה ולמסלוקה בתל-אביב, כשלב נוסף בהרחבת פעילותו בישראל, והשירותים שהוא מעניק ללקוחותיו בעולם. הבנק פועל באמצעות סניף בתל-אביב משנת 2000 ומציע מגוון רחב של שירותים בתחומי בנקאות עסקית, בנקאות להשקעות וכן בנקאות פרטית.

שינויים בכללי הרישום והשימור בבורסה

(ינואר 2006)

העלאת רף הרישום

הבורסה העלתה את רף שווי החזקות הציבור ("הכמות הצפה") בהנפקה של חברה חדשה (IPO) ל-20 מיליון שקל לעומת 16 מיליון שקל בעבר. במקביל, החליט הדירקטוריון על העלאת הדרישה להון עצמי לאחר הרישום למסחר ל-25 מיליון שקל, במקום 16 מיליון שקל, ועל ביטול הדרישה להון עצמי לפני ההנפקה.

העלאת רף השימור

הבורסה גם הודיעה על העלאת רף השימור ועל העלאת רף הדרישות לחזרה מרשימת השימור לרשימה הראשית. השינויים ייכנסו לתוקף בחודש מאי 2007. לפי כללי השימור החדשים, יעלה שווי החזקות הציבור הנדרש מהחברות על מנת להמשיך ולהיסחר ברשימה הראשית, מ-2.4 מיליון ל-5 מיליון שקל, ושיעור החזקות הציבור יועלה מ-7.5% ל-15%. במקביל, יועלה שווי החזקות הציבור המקנה פטור מקריטריון השימור מ-8 מיליון ל-15 מיליון שקל. במסגרת הכללים החדשים נקבע גם כי

הקלות ברישום חברות מו"פ בתל אביב

הבורסה ממשיכה לעודד הנפקות של חברות טכנולוגיה בתל אביב ולאפשר להן לגייס הון בישראל. מהלך זה הביא ב-2006 לרישומן למסחר של 17 חברות חדשות, מרביתן מתחום הביוטכנולוגיה, ובכך עלה מספר חברות המו"פ בתל-אביב ל-24. על רקע הגידול במספר החברות, אף הוגדר תת-ענף חדש בבורסה לחברות העוסקות בביוטכנולוגיה ובמכשור רפואי.

אתר אינטרנט חדש לבורסה

(יוני 2006)

הבורסה שידרגה את שירותי המידע באינטרנט והשיקה אתר חדש בכתובת www.tase.co.il. האתר החדש מציע מידע זמין ושימושי לפעילי שוק ההון ולקהל הרחב, ומציג באופן ידידותי מגוון גדול של נתוני מסחר. האתר הנו מהמתקדמים בישראל, ומאפשר לראשונה לקבל ללא תשלום נתוני מסחר היסטוריים משנת 2000. בבסיסו של האתר תצוגה מפורטת וידידותית בעברית ובאנגלית של נתוני המסחר העדכניים וההיסטוריים, כאשר לנוחיות הגולשים מוצג מפרט רחב של כל המוצרים הנסחרים בבורסה. לקראת סוף השנה נרשמו כ-15 אלף ביקורים במוצג ליום. כ-4,000 גולשים נרשמו עד כה לשירות "התיק האישי" המאפשר בנייה של תיק השקעות אישי, החוסך לגולש זמן ואנרגיה בחיפוש אחר תוצאות המסחר בניירות הערך המעניינים אותו.

פז נפט - ההנפקה הגדולה של השנה

(יוני 2006)

מימין: שאול ברונפלד, יו"ר קבוצת פז צדיק ביני, מנכ"ל פז נפט מודי בן-ש"ך ואסתר לבנון

חברת האנרגיה פז נפט הנפיקה בבורסה בתל אביב מניות ואיגרות חוב בשווי כולל של 1.7 מיליארד שקל. ההנפקה הראשונה (IPO) הגדולה בתולדות הבורסה בתל אביב.

מוצר חדש - חוזים עתידיים על ה"שחר"

(אפריל 2006)

הבורסה השיקה מוצר חדש - חוזים עתידיים על איגרות חוב מסוג "שחר". במסגרת זו הושקו שני חוזים: האחד, על "שחר" לטווח בינוני (3-6 שנים) והשני על "שחר" לטווח ארוך (6-11 שנים). החוזים על ה"שחר" בנויים במתכונת המוכרת ממוצרים דומים בשוקי חו"ל, במטרה להקל על עושי השוק הראשיים ב"שחר". בשלב זה טרם נרשמה פעילות רבה בחוזים.

הארכת שעות המסחר במניות

(יוני 2006)

בעקבות הגידול במחזורי המסחר ועל מנת להגדיל את החפיפה במסחר בין ת"א לארה"ב, הוארך המסחר עד השעה 17:30.

מוצר חדש - איגרות חוב מוניציפליות

(ספטמבר 2006)

מימין: אסתר לבנון, גזבר עיריית רעננה אמיר ברטוב, ראש עיריית רעננה נחום חופרי, החשב הכללי ד"ר ירון זליכה וסגן בכיר לחשב הכללי עמי לנדאו

איגרות החוב המוניציפליות הגיעו לבורסה לאחר שעיריית רעננה גייסה 150 מיליון שקלים בהנפקת איגרות חוב למשקיעים מוסדיים.

קברניט המהפכה

**ד"ר יוסי בכר, מנכ"ל משרד האוצר,
בראיון חגיגי לבורסה לרגל סיום כהונתו**

הזניקה את כלכלת ישראל, למקום אחר, טוב יותר. ההישג הוא כולו של הממשלה, שבנחישות אין קץ, נתנה לנו לעבוד ולקדם את הכלכלה".

שוק הון מתקדם ופתוח

הרפורמה בשוק הון, שגם נושאת את שמו של ד"ר בכר, הינה תחילתה של מהפכה שאת אותותיה נראה ונרגיש עוד שנים רבות קדימה.

"הרפורמה בשוק הון, שתחילתה ברפורמה בקרנות הפנסיה, גרמה למודעות לכל הנושא של היכן אנשים משקיעים את כספם, כמה הם משלמים עבור שירותים אלה ומהי החשיבות של מגוון המוצרים המוצע להם. הרפורמות בשוק הון יצרו מצד אחד אלטרנטיבות לגיוס הון ממשקיעים מוסדיים ומנגד, פיזרו את מוקדי קבלת ההחלטות לגבי היכן יושקעו כספי הציבור, ועתה בכל קרן פנסיה ישנם כספים רבים, שבעבר הושקעו באג"ח מיועדות, והיום מחפשים אפיקי השקעה חדשים. רפורמה זו מזרימה דלק חיוני לשוק הון ומסייעת בפיתוחו".

הבורסה: האם אתה מרוצה מהתקדמות הרפורמה?

בכר: "הרפורמה התקדמה, ועודנה מתקדמת, בקצב גבוה ממה שכולנו חשבנו. די אם נזכור את הוויכוחים - האם לתת לבנקים 3 שנים או 6 שנים למכירת קופות הגמל, והנה עכשיו, שנה וחצי אחרי, כמעט כל הקופות כבר נמכרו. היום, ללא ספק, יש שוק הון תחרותי יותר. התפתחה תחרות אמיתית שתורמת ללקוחות. יש יותר שחקנים בשוק הון, הנאבקים כדי לספק ללקוח שירות איכותי יותר, מגוון יותר ובמחירים תחרותיים".

הבורסה: מה הרפורמה טרם השיגה?

בכר: "לטעמי מוקדם מדי כדי לשפוט. שנה וחצי אינן מספקות פרספקטיבה מספקת כדי לקבוע מה הושג ומה לא. צריך לזכור כי מי שרכש את קופות הגמל רכש גם מסד נתונים לגבי לקוחות. נדרש זמן על מנת שאותם גופים ימנפו את אותו מסד נתונים על מנת להציע ללקוחות מוצרים ושירותים נוספים. יחד עם זאת, כבר היום אני יכול לומר שאני מעט מאוכזב מחוסר ההתקדמות בפיתוח ערוצי ההפצה הישירים, בעיקר בשוק קרנות הנאמנות. מעבר לכך, יש בעיות בעוצמה של הבנקים בתחום ההפצה. ברור שבעיות אלה אינן מפתיעות ואין לי ספק שהמצב החדש, גם אם אינו מושלם, עדיף מבחינת הלקוח על המצב הקודם".

הבורסה: במקום בנקים חזקים, יש חברות ביטוח חזקות - האם יש כאן שיפור?
בכר: "בהחלט כן! במקום שני בנקים חזקים, יש כיום למעלה מתשעה גופים

למעלה משלוש שנים כיהן ד"ר יוסי בכר בתפקיד מנכ"ל משרד האוצר. תקופה זו אופיינה ברפורמות מרחיקות לכת שהציעו את המשק הישראלי קדימה. "בנחישות רבה ובעקביות, הובלנו תוואי מדיניות שמרבית ממשלות ישראל, מאז תוכנית הייצוב של 1985, ביקשו ליישם, אך לא עלה בידן לעשות כך בהיקף כה נרחב בגלל אילוצים שונים", אמר בכר. "מהלכים אלה כללו עידוד הסקטור הפרטי, הקטנת תשלומי הקצבאות לצורך הגברת התמריץ להשתתף בשוק העבודה, ריסון תקציבי ושינויים מבניים במשק - כגון הרפורמה בקרנות הפנסיה ובשוק הון והאצת תהליכי הרפורמה".

את ההישגים המשמעותיים, בכר אינו מייחס אך ורק לאנשי האוצר. "לתזמון יש משמעות גדולה מאוד", מדגיש בכר. "המשק היה במשבר אמיתי. שר האוצר נתניהו, מעצם היותו ראש ממשלה לשעבר, הביא עמו יכולות מנהיגותיות חשובות לניצול הזדמנויות ולקידום תהליכים מורכבים. גיבוי מלא מראש הממשלה שרון והאווירה מסביב תמכו אף הן ביישום רפורמות, ככלי להיחלצות מהמשבר אליו הגענו", אמר בכר. בכר גם לא מתעלם מהסביבה הכלכלית העולמית, שבתקופה זו החלה להתאושש, וסייעה, דרך הזרמת כספים לישראל ומתן רוח גבית ליצוא הישראלי, להצלחת הרפורמות. "שמבצעים את הדברים הנכונים, מהסיבות הנכונות, הדבר מסייע לציבור לקבל את השינויים", מדגיש בכר ומציין כי להערכתו הציבור בישראל תומך ברובו במהלכים שבוצעו.

"עברנו תקופה של לחימה קשה בצפון, ובגלל החוסן של המשק, הפגיעה הכלכלית היתה מינורית. בתוך חודש הבורסה שבה לרמה שבטרם הלחימה, השקל כמעט ולא נפגע, הצלחנו לגייס איגרות חוב בשוק הבינלאומי בריבית נוחה והממשלה החליטה שלא לחרוג מיעד התקציב - אלה אינם דברים של מה בכך. לא היינו מגיעים למצב כזה אילולא הרפורמות שהנהגנו", הדגיש בכר.

הבורסה: איזה משרד אוצר אתה מעביר הלאה?

בכר: "אני מעביר הלאה משרד אוצר שמוביל מדיניות כלכלית שתוצאותיה מוכחות; משרד אוצר מקצועי, המתאפיין בעבודת מטה איכותית ועל פי רוב קולגיאלית. משרד שיש בו אנשים טובים עם להט ורצון אמיתי לתרום למדינת ישראל ולהציע את כלכלתה קדימה".

הבורסה: באיזו אווירה ציבורית פועל משרד האוצר?

בכר: "אין ספק שהיום, לאור הפירות שכבר הניבה המדיניות הכלכלית של הממשלה, התמיכה במשרד ובמדיניותו גבוהה. אנשים מתווכחים על ניואנסים לכאן ולכאן, אבל אין ויכוח על המהות - על כך שהמדיניות היתה נכונה והיא

בכר: "צריך לפעול לחשיפת היתרונות הגדולים שלנו בפניהם. יצא לי להיפגש לא מעט עם אנשים מחו"ל, ואחרי הצגת הדברים שלנו הם ניגשים ואומרים שפשוט לא הכירו ולא ידעו שזו המציאות. לכן, חשוב שאנשים כמו פרופ' סטנלי פישר ימשיכו לייצג אותנו בחו"ל ולעניין גופים בינלאומיים בהשקעה בישראל. הנגיד עושה עבודה אדירה בתחום הזה והבקורת עליו נובעת מצרות עין וחוסר הבנה".

הפרטות הן חלק בלתי נפרד ממדיניות כלכלית נבונה, מעריך בכר. "העניין הוא פשוט. המגזר העסקי יודע לנהל גופים עסקיים טוב יותר מהממשלה. מאחר שאנו כממשלה יודעים להתוות מדיניות, אבל לא טובים בניהול, עדיף שהחברות הממשלתיות יועברו לידיים פרטיות, וכך גם הן ישגשו יותר ויהיו יעילות יותר".

הבורסה: מה לגבי הפרטות בבורסה?

בכר: "ככלל הפרטה בבורסה היא מהלך נכון. אין ספק כי ניסיון העבר בתחום זה מלמד שמכירה באמצעות הבורסה קובעת 'מחיר שוק' הוגן לחברה המופרטת ותורמת להרחבת שוק ההון. בהפרטת בז"ן חיפה בחרנו להנפיק לציבור מניות שייסחרו בבורסה. אבל, צריך גם לקחת בחשבון שישנן נסיבות בהן החברה מורכבת מאוד ולכן קל יותר ונכון יותר למוכרה לקונה אחד בלבד. בכל מקרה, גם אם נעשתה הפרטה שלא דרך הבורסה, הרי שברוב המקרים החברה תמצא עצמה בדרך לבורסה, בשלב מאוחר יותר, מאחר והבורסה היא המקום הטוב ביותר לגייס כספים לפיתוח ולצמיחה עסקיים. ראינו זאת לאחרונה בהנפקת פז ובעבר בחברות רבות נוספות".

יוסי בכר מאמין גדול בחינוך. "החינוך הוא המרכז - הכל מתחיל ונגמר בחינוך. אם אנו רוצים להמשיך ולצמוח, להוביל מבחינת חדשנות טכנולוגית, לבלוט מעל כולם, עלינו להשקיע הרבה בחינוך. אסור להגיע למצב שאזרח לא יגיע לאוניברסיטה כי אין בידו את האמצעים הכלכליים לממן את הלימודים. חשוב שתהיה נגישות מוחלטת ושווה למוסדות ההשכלה הגבוהה כי שם טמון עתידנו - החברתי והכלכלי", אומר בכר.

הבורסה: מה לא הספקת לעשות?

בכר: "בסך הכל, אין לי מה להלין על הקדנציה שלי. הדבר שהייתי רוצה לעשות עוד זה להשתתף באופן פעיל ברפורמה אמיתית בתחום החינוך. אם לא נעשה כן, אנו מביאים עלינו סיכון אסטרטגי. אני חושב שנחוצה רביזה מוחלטת במערכת החינוך בישראל - עם דגש על חינוך ערכי לנוער. אני חש שהחברה הישראלית מתפרקת מערכיה ומערכת החינוך היא הבסיס והמקור לתיקונים הנדרשים. אם חפצי חיים אנחנו, עלינו לבנות מערכת חינוך ערכית יותר ואיכותית יותר - זה היסוד להצלחתנו בעתיד".

הבורסה: לסיום, כמה מילים על הבורסה...

בכר: "הבורסה היא אחד המקומות החשובים לתמיכה בהתפתחות המשק הישראלי וצמיחתו. ככל שהבורסה תהיה חזקה יותר - לרוחב ולעומק - כך ייטב למשק הישראלי ובסופו של דבר - לאזרח הישראלי. אני מקווה שהרפורמות יגרמו לכך שרמת הריכוזיות בהחזקות בחברות הישראליות תקטן ויותר כסף יזרום לבורסה, ומשם לציבור הרחב של המשקיעים. אני מאוד מקווה שהמשקיעים הזרים ימשיכו להזרים כספים לבורסה ויסייעו לבורסה ולמשק בכלל לשגשג".

הבורסה: לאן אתה ממשיך ממשד האוצר?

בכר: "עדיין לא החלטתי סופית, אני רק יודע שזה הולך להיות מעניין..."

רבי עוצמה, הנאבקים על כל לקוח. זה בהחלט מצב טוב יותר. מעבר לכך, בהתנהלות של הלקוח מול חברות הביטוח המצב סביר יותר ולוקה בפחות ניגודי עניינים: החברות אינן יודעות מה מצב חשבון העו"ש, הן אינן יודעות מהן ההכנסות של הלקוח ולכן יש לו כוח מיקוח טוב יותר כלקוח".

הבורסה: מה לגבי עמלות הבנקים?

בכר: "סברנו שיש גבול לכמות המגבלות שניתן להטיל על הבנקים. ההנחה הבסיסית שלנו היתה שהבנקים יסתפקו בעמלות ההפצה המשולמות להם על ידי הגופים המייצרים את המוצרים הפיננסיים. בנוסף, וכפי שכבר אמרתי, סברנו כי התפתחותם של ערוצי הפצה ישירים, שלא באמצעות הבנקים, יהוו תחרות שתקשה על הבנקים להפריז בעמלות. לגופו של עניין, אני חושב שהבנקים טעו במהלך האחרון של העלאת העמלות. אני חושב שהם משלמים ועוד ישלמו מחיר על כך מבחינה ציבורית-תדמיתית. נכון לעת הזו, אני לא רואה כיצד אנו כאוצר יכולים להתערב".

הבורסה: מה דעתך על איחוד רשויות הפיקוח על שוק ההון?

בכר: "בדו"ח שגיבש הצוות לעניין הרפורמה בשוק ההון, המלצנו על הקמת צוות שיבחן את הנושא. החלטנו לקדם את הרפורמה קודם ולא להיכנס לעימותים בנושא מבנה הפיקוח. בגלל סיבות שונות, צוות כזה טרם הוקם ואני מצר על כך. ככלל, אני משוכנע שבשוק ההון המודרני, בו מתחדד הדמיון בין הפעילויות של כל הגופים, נדרשת אחידות גבוהה יותר גם ברגולציה ובכללי הפיקוח. אני לא בטוח שהדרך היחידה ו/או הנכונה לעשות כן היא באמצעות רשות פיקוח אחת, מאוחדת. הנושא הזה צריך להיבחן לעומק".

הבורסה: כיצד הרפורמה תרמה לבורסה?

בכר: "הרפורמה, ולפניה השינוי המקיף בשוק קרנות הפנסיה, תרמו רבות לבורסה. ככלל, כל אפשרות לתיווך פיננסי מחוץ למערכת הבנקאות תורמת להיקפי הפעילות בבורסה. אם קיים כסף, המחפש אפיקי השקעה, הוא יופנה, ככל הנראה, לאפיקים סחירים. הרפורמות שבוצעו בשוק ההון הגדילו את היקף המשאבים הזמינים לו, הן הגדילו

את מספר השחקנים המעורבים בו והן הסבו את תשומת הלב הציבורית לחשיבות של שוק ההון. התחרות המתפתחת על תשואות, שעוד תתעצם בעתיד, תביא לכך שיותר מקורות יופנו להשקעה בבורסה. כולנו יודעים שהשקעה לטווח הארוך בבורסה, תמיד, אבל תמיד, מניבה תשואה גבוהה מכל אפיק אחר. לאט לאט ילמדו זאת כולם ויותר כספים יופנו לאפיק זה".

צריך להכיר למשקיעים הזרים את כלכלת ישראל

המשקיעים הזרים, שהפכו לחלק מהנוף הכלכלי במדינת ישראל, הגיעו ברובם על רקע הרפורמות המוצלחות שבוצעו אצלנו וכן לאור הנהירה בשנים האחרונות להשקעה בשווקים מתעוררים. "אני מאמין שמשקיעים זרים ימשיכו להגיע לכאן", אומר בכר ומדגיש כי מגמה זו תימשך אם ברמה המקרו-כלכלית נמשיך להיות אטרקטיביים. "המשקיעים הזרים בוחנים אותנו על בסיס תוצאות - צמיחה, יציבות, אינפלציה וריסון תקציבי - כשהפרמטרים המקרו-כלכליים ימשיכו להיות חיוביים ואיתם האווירה התומכת בעשיית עסקים, נמשיך ליהנות מפעילותם של הזרים".

הבורסה: כיצד ניתן לעודד אותם להשקיע יותר בבורסה ובישראל בכלל?

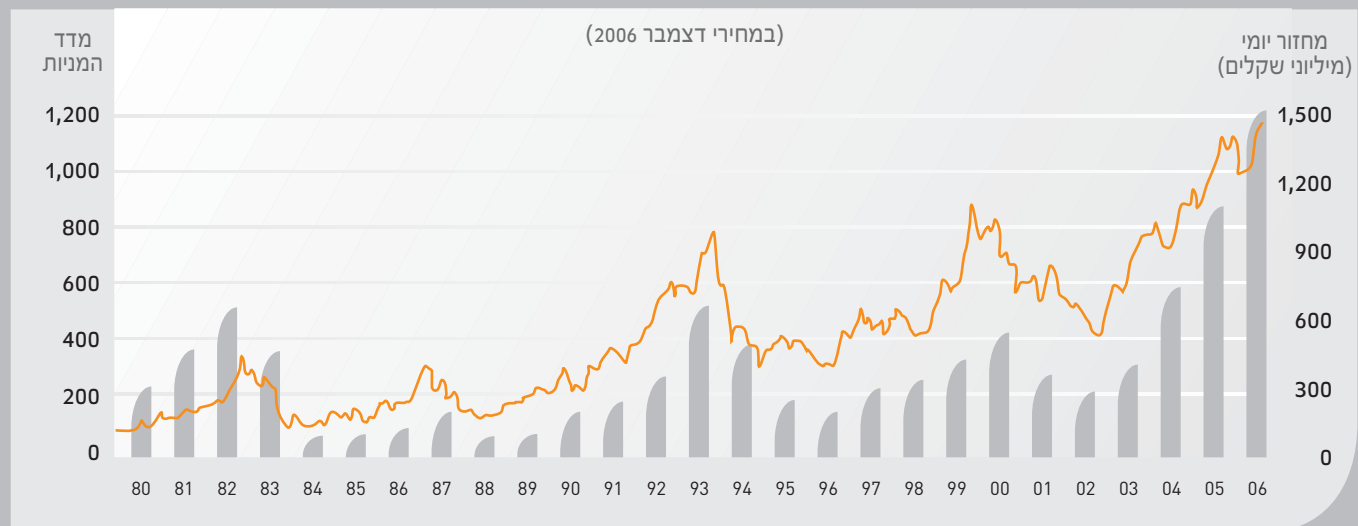
הבורסה בשנת 2006

בשנת 2006, בעקבות הצמיחה המהירה, הפגינה הבורסה בתל-אביב חוסן לנוכח ארועים מבית ומחוץ והשיגה שיאים חדשים. מדדי המניות המשיכו לעלות, זו השנה הרביעית ברציפות ובסיכום שנתי הם עלו בכ-15%. עליות השערים לוו בגידול מהיר במחזורי המסחר במניות ובאופציות על מדד ת"א-25.

ההנפקות וההקצאות של מניות והמירים בשוק המקומי הסתכמו בכ-11.5 מיליארד שקל, כאשר שליש מהסכום גויס ע"י 37 חברות חדשות. במיוחד בלטו חברות הנדל"ן, שגייסו כ-3 מיליארד שקל במניות והמירים וכ-10 מיליארד שקל נוספים באיגרות חוב, זאת בעקבות הגאות בענף ולאחר שמדד נדל"ן-15 עלה בכ-75%.

השנה נוספו תעודות סל רבות על מדדי מניות מקומיים ובינלאומיים, אופציות כיסוי ותעודות על סלי סחורות. בסוף השנה נסחרו 116 תעודות סל המרכזות כ-20% ממחזור המסחר בשוק המניות - כפול מאשר בשנה שעברה. בשוק איגרות החוב הסתכם המחזור היומי ב-1.6 מיליארד שקל, עליה של 20% לעומת אשתקד. הממשלה, שנהנתה מעודף תקציבי וגייסה כמיליארד דולר בחו"ל, צמצמה גם השנה את ההנפקות המקומיות ואיפשרה לסקטור העסקי לגייס סכום ענק של כ-42 מיליארד שקל בהנפקות ובהקצאות של איגרות חוב, נמוך במעט מהסכום שגויס אשתקד.

מדד המניות ומחזורי המסחר, 1980 עד 2006

שוק המניות

שצפוי להיות כ-4.5% - נמוך בפחות מאחוז משיעור הצמיחה אשתקד.

בכל המדדים המובילים נרשמו עליות למעט במדד תל-טק 15 (המושפע מהמגמות בנאסד"ק), שירד בכ-8% - בדומה לאשתקד. המניות הקטנות (הכלולות במדד יתר-150) עלו בכ-40% לאחר עלייה מצטברת בשיעור של כ-175% בשנים 2003-2005.

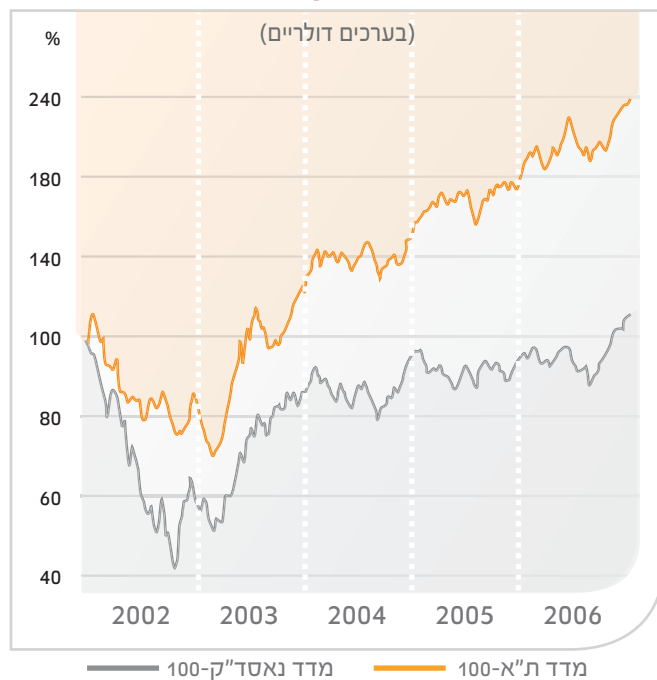
במדדים הענפיים בלט לחיוב, זו השנה השנייה ברציפות, מדד נדל"ן-15 עם עלייה של כ-75%, ולעומת זאת מניות הבנקים רשמו השנה עלייה של כ-5% בלבד.

החלשות הדולר בשווקים הבינלאומיים הביאה לאינפלציה שנתית אפסית, ואיפשרה את הפחתת ריבית בנק ישראל ברבעון האחרון של השנה, בכחצי אחוז, לרמה של 5%.

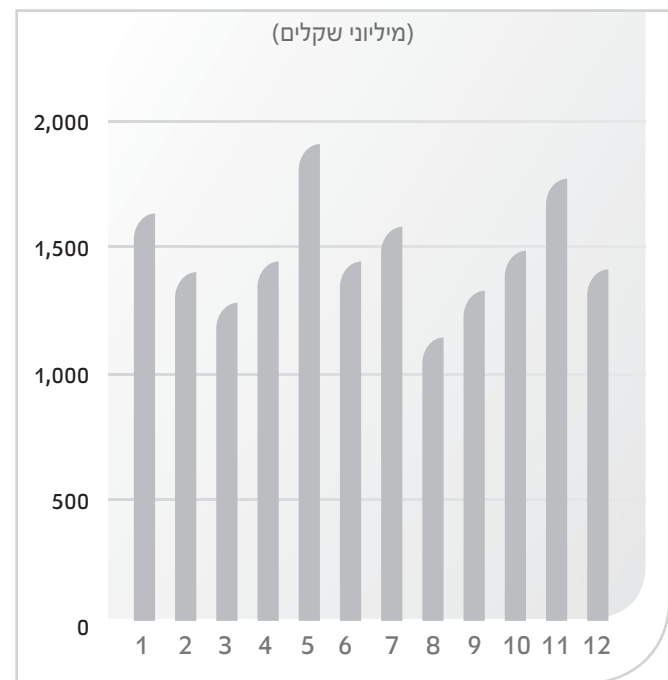
שערי המניות התאפיינו השנה בתנודתיות רבה. בחודשים הראשונים עלה מדד המניות, בהמשך למגמה של שנת 2005, בכ-10% והגיע לשיא בתחילת חודש מאי. הירידות בשווקים המתעוררים במאי וההחרפה במצב הבטחוני בדרום הארץ ביוני, גרמו לשינוי מגמה ולירידות שערים. במהלך כל תקופת המלחמה בלבנון, שנמשכה חודש ימים, ירד מדד המניות בכחצי אחוז בלבד. החל מספטמבר התחדשו עליות השערים ובסיום שנת 2006 עלה מדד ת"א-100 בשיעור של כ-15% והשלים עלייה של כ-210% בארבע השנים האחרונות.

השפעה חיובית על השוק היתה השנה לנתונים המקרו-כלכליים המעודדים ולשיפור ברווחיות החברות הבורסאיות. במחצית השנייה של השנה, היתוספה ההשפעה של עליות השערים בבורסות בעולם והורדת הריבית במשק, ברבעון האחרון. האווירה החיובית התחזקה לקראת סוף השנה, עם התפוגגות החשש לפגיעה משמעותית של המלחמה בשיעור הצמיחה,

מדדי ת"א-100 ונאסד"ק-100, 2002 עד 2006

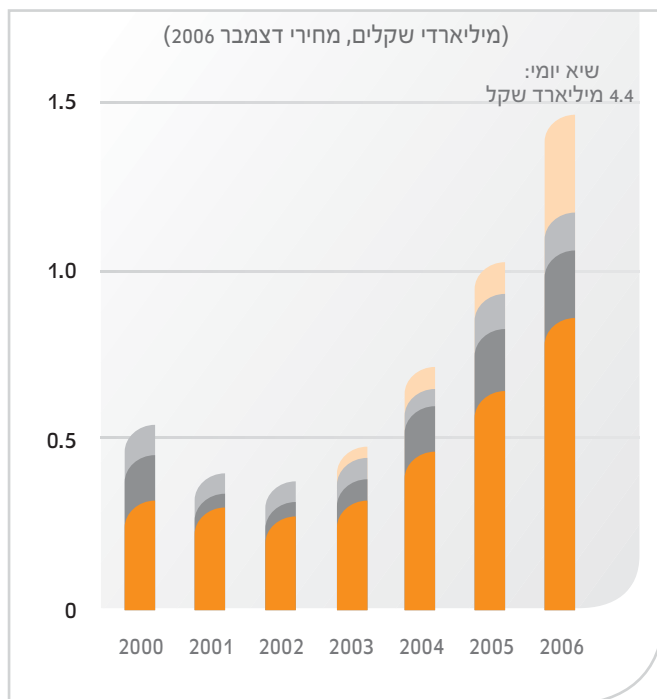

מחזור יומי במניות, 2006

בסקירה זו מוצגים הנתונים במונחים נומינליים.

מחזור יומי במניות, 2000 עד 2006

ת"א-25 ת"א-75 יתר תעודות סל

לעומת כ-6.6 מיליארד שקל בשנת 2005. כשליש מהסכום גויס באמצעות אג"ח להמרה, לעומת יותר ממחצית בשנה הקודמת. הנפקות רבות בוצעו השנה ע"י חברות נדל"ן, שגייסו סכום של כ-2.4 מיליארד שקל.

מסך זה 3.4 מיליארד שקל גויסו ע"י 37 חברות חדשות, שהנפיקו מניות לציבור. סכום זה גבוה בכ-40% לעומת הסכום שגייסו 24 חברות חדשות בשנת 2005. מרבית הסכום, כ-1.7 מיליון שקל, גויס ע"י 11 חברות נדל"ן, כאשר בלטו **אמות, רבוע כחול נדל"ן ואפריקה מגורים**, שגייסו מהציבור כ-300 מיליון שקל כל אחת. בסוף השנה בוצעה אחת ההנפקות הגדולות בשנים האחרונות - **פז נפט** גייסה כ-880 מיליון שקל.

● כ-5.4 מיליארד שקל גויסו השנה באמצעות הקצאות פרטיות של מניות בשוק המקומי, גבוה בכמיליארד שקל לעומת השנה הקודמת. בלטה ההקצאה שביצעה החברה האמריקנית **וריפון**, בסך כ-1.7 מיליארד שקל, במסגרת רכישת "ליפמן" בדרך של החלפת מניות ומחיקתה מן המסחר בבורסה.

הנתונים הבולטים בשנת 2006

1.5 מיליארד שקל

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות - גבוה ב-45% לעומת שנת 2005.

4.4 מיליארד שקל

המחזור במניות ב-5 בינואר, היום בו אושפז מר **אריאל שרון**.

15%

עלייה שנתית במדדים המובילים - מדד ת"א-25 ומדד ת"א-100.

75%

עלייה שנתית במדד נדל"ן-15.

37 חברות חדשות

גייסו 3.4 מיליארד שקל.

33 חברות נדל"ן

גייסו בשוק המניות כ-3.2 מיליארד שקל.

0.9 מיליארד שקל

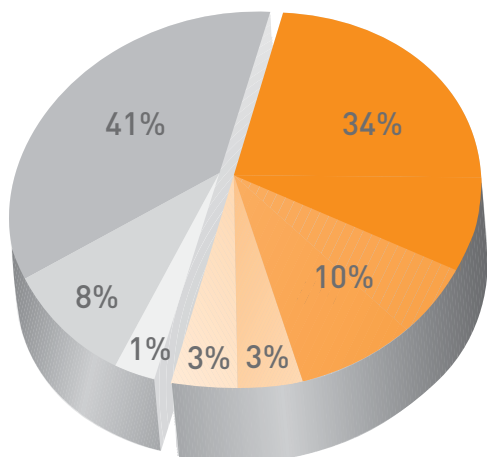
הנפקת **פז נפט** - ההנפקה הראשונה הגדולה ביותר בבורסה.

מחזור המסחר היומי במניות הגיע ב-2006 לשיא חדש - כ-1.5 מיליארד שקל - גבוה בכ-45% לעומת השיא אשתקד. ב-5 בינואר, היום בו אושפז רוה"מ לשעבר, נרשם מחזור שיא של כ-4.4 מיליארד שקל.

גיוס ההון בישראל ע"י החברות הבורסאיות (באמצעות הנפקות, הקצאות פרטיות, ומימוש כתבי אופציה) הגיע בשנת 2006 לכ-11.5 מיליארד שקל, לעומת כ-12.2 מיליארד שקל אשתקד:

● כ-5.2 מיליארד שקל גויסו השנה באמצעות 87 הנפקות בתל-אביב,

התפלגות מחזיקי המניות בחברות הבורסאיות, 2006

בעלי עניין (50%)	"נכמות צפה" (50%)
ישראליים (41%)	ציבור ישראלי זר (34%)
תושבי חוץ (8%)	קופ"ג ופנסיה (10%)
ממשלה (1%)	חברות ביטוח (3%)
	קרנות נאמנות (3%)

השוואת שיעור מס רווחי הון על השקעות ישראלים בחו"ל לשיעור המוטל על השקעות בשוק המקומי, החל מתחילת שנת 2006, לא גרמה לגידול משמעותי בקצב השקעות הישראלים במניות בחו"ל. השנה השקיעו ישראלים במניות בחו"ל כ-4.2 מיליארד דולר, מעט יותר מאשתקד.

במסגרת תהליך הפרטה, השלימה הממשלה את מכירת 26% ממניות **בנק דיסקונט** לתאגידים בשליטת משפחות ברונפמן ושרוהן ו-6% נוספים ממניות הבנק למשקיעים מוסדיים. הכנסות הממשלה מהפרטת חברות בשנת 2006 הסתכמו בכשני מיליארד שקל, לעומת כ-8.8 מיליארד שקל בשנה שעברה.

השנה נרשמו למסחר כפול בת"א שבע חברות: **ורפון**, **אקספון**, **אמפל**, **רדקום**, **טופ אימאג'**, **פוינטר** וכן **ויסוניק** - הנסחרת בלונדון.

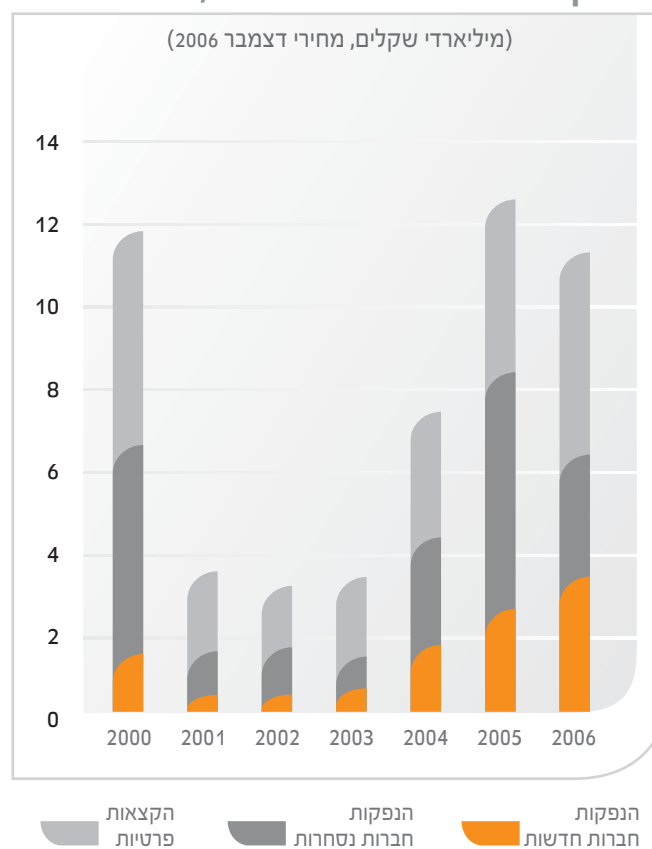
● מימוש סופי של כתבי אופציה למניות ולהמירים הזרים לחברות כ-0.9 מיליארד שקל נוספים.

החברות הדואליות גייסו בחו"ל כ-31.5 מיליארד שקל לעומת כ-1.2 מיליארד שקל בשנת 2005. מרבית הכסף, גויס ע"י **טבע**, למימון המיזוג עם חברת התרופות האמריקנית **IVAX**.

השנה נבלמה המגמה של מכירת מניות ע"י בעלי עניין, לאחר מכירת של כ-5 מיליארד שקל בכ"א מהשנתיים הקודמות.

למרות המלחמה המשיכו המשקיעים הפיננסיים הזרים להביע אמון במשק הישראלי והם לא צמצמו את היקף השקעותיהם בשוק המניות. בסיכום שנתי לא היה שינוי, נטו, בהחזקותיהם של המשקיעים הפיננסיים הזרים.

גיוס הון במניות ובהמירים בתל-אביב, 2000 עד 2006

בסוף 2006 עלה מספר החברות הרשומות למסחר בבורסה ל-605 לעומת 584 חברות בסוף שנת 2005. השנה נרשמו 44 חברות חדשות ודואליות, ומנגד נמחקו 10 חברות בעקבות הצעות הרכש ו-14 חברות נמחקו עקב אי עמידה בכללי השימור וסיבות אחרות.

בכך הגיע מספר החברות הנסחרות במקביל בישראל ובחול"ל ל-60. יצוין כי החברה האמריקנית "ורפון", שנרשמה למסחר בתל-אביב בנובמבר בעקבות רכישת החברה הדואלית - "ליפמן", צורפה למדד ת"א-25 (במקום ה-8 ברשימה) ולמדד תל-טק 15.

לוח 1

אינדיקטורים עיקריים לפעילות בשוק המניות, 1997 עד 2006

(מחירי דצמבר 2006)

התקופה	מספר החברות ⁽¹⁾	מזה: חברות חדשות ⁽²⁾	מחזור יומי (מיליוני שקלים)	גיוס הון ⁽³⁾ (מיליארדי שקלים)	מזה: גיוס בארץ (מיליארדי שקלים)	שינוי ריאלי ב- % במדד מניות והמירים
1997	659	12	253	9.2	8.1	26.4
1998	662	14	274	9.3	8.8	(5.1)
1999	654	13	395	6.9	3.6	62.3
2000	665	37	515	14.9	11.8	0.3
2001	649	14	293	6.1	3.5	(7.9)
2002	624	9	249	5.8	3.2	(24.8)
2003	577	4	377	3.4	3.3	58.3
2004	578	25	677	16.8	7.4	16.2
2005	584	32	1,015	14.6	12.5	29.7
2006⁽⁴⁾	605	44	1,450	43.0	11.5	8.0

(1) נתון לסוף שנה.

(2) כולל חברות שביצעו רישום כפול; לא כולל חברות שהנפיקו תעודות סל.

(3) כולל הנפקות והקצאות פרטיות בארץ ובחול"ל ומימוש אופציות; לא כולל הנפקות של תעודות סל ו"מימושים" ע"י חברות בנות, שאינם מזרימים הון לחברות.

(4) אומדן

שוק תעודות הסל

מניות אזוריים כדוגמת המזרח הרחוק, מדדי מניות גלובליים של שווקים מפותחים ושווקים מתפתחים, ואף מדדי ערך כמו מדדי דיבידנד בינלאומיים.

בנוסף, הונפקו 12 תעודות מסוגים חדשים, בהן - שתי תעודות על סל סחורות, שש אופציות כיסוי על נפט וזהב וארבע תעודות על נפט וכסף.

שווי החזקות הציבור בתעודות סל בספטמבר 2006 הגיע להיקף של כ-11 מיליארד שקל - גבוה בכ-55% לעומת דצמבר 2005.

התפתחות תעודות הסל בשנת 2006 הוצאה מאוד ובמהלך השנה הונפקו 73 תעודות חדשות. בסוף השנה נסחרו בתל-אביב 41 תעודות על מדדי מניות מקומיים, 59 תעודות על מדדי מניות בינ"ל, 13 תעודות סחורה ושלוש תעודות על מדדי אג"ח מקומיים. במגוון זה כלולות 15 תעודות בחסר ושש אופציות כיסוי.

השנה הונפקו 42 תעודות סל על מדדים בינלאומיים, לרבות מגוון של מדדי מניות ענפיים המייצגים מניות של חברות מתחומים שונים כגון: תשתיות, ביוטכנולוגיה, אנרגיה, רפואה, מים, אקולוגיה וכימיה, מדדי

הנתונים הבולטים בשנת 2006

116 תעודות סל

נסחרו בתל-אביב בסוף שנת 2006, מהן 73 שהונפקו השנה.

11 מיליארד שקל

שווי החזקות הציבור בתעודות-סל, בספטמבר 2006 - עלייה של כ-55% לעומת סוף שנת 2005.

280 מיליון שקל

מחזור יומי בתעודות סל על מדדי מניות, כ-20% ממחזור המסחר במניות, כפול מזה שבשנת 2005.

העניין הרב שריכזו תעודות הסל התבטא במחזורים ערים, בהיקף של כ-280 מיליון שקל ביום. יצוין כי משקל המסחר בתעודות סל על מדדי מניות, מסך המסחר במניות בת"א, מהווה כ-20% - פי שניים לעומת הממוצע בשנת 2005. העלייה החדה בפעילות בתעודות הסל נבעה הן מהנפקת סדרות חדשות רבות, והן מעלייה במחזורי המסחר בסדרות קיימות על מדדים מקומיים, המרכזות כ-70% מהמחזור הכולל בתעודות הסל.

המדדים הפופולריים בקרב מחזיקי התעודות

(בכון לספטמבר 2006)

מקומיים:	ת"א-25	ת"א-100	בנקים	נדל"ן-15
תעודות	8	7	5	2
מיליון שקל	2,710	1,065	815	575
בינ"ל:	NIKKEI 225	NASDAQ 100	S&P 500	FTSE China 25
תעודות	6	5	4	1
מיליון שקל	980	380	635	515
תעודה אחת	INDIA CNX			
מיליון שקל	480			

סה"כ ההחזקות בתעודות סל על המדדים הפופולריים: **8,155 מיליון שקל**

שווי החזקות הציבור ומספר תעודות סל, 2003 עד 2006

שוק איגרות החוב

הנתונים הבולטים בשנת 2006

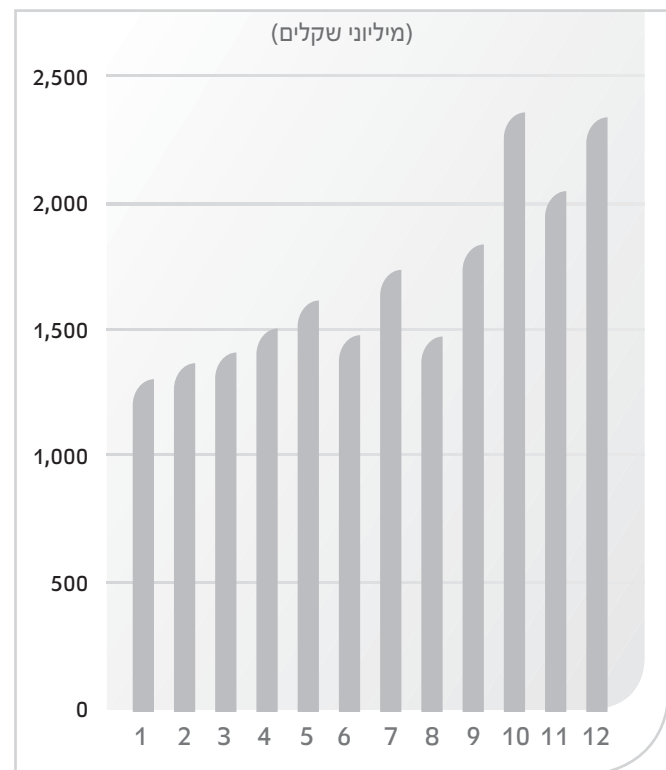
- **1.6 מיליארד שקל**
מחזור המסחר היומי הממוצע באיגרות החוב בשנת 2006 (מזה: 0.8 מיליארד שקל ב"שחר").
- **3.1 מיליארד שקל**
מחזור שיא יומי באיגרות החוב ב-25 בספטמבר 2006.
- **42 מיליארד שקל**
סך הנפקות אג"ח ע"י הסקטור העסקי.
- **24 חברות חדשות**
גייסו כ-2.4 מיליארד שקל באמצעות הנפקות אג"ח, יותר מכפליים לעומת אשתקד.
- **42 חברות נדל"ן**
גייסו כ-10.2 מיליארד שקל באמצעות אג"ח צמודות מדד.
- **2.4 מיליארד שקל**
הנפקת האג"ח הגדולה ביותר בבורסה, על ידי **מכתשים-אגן**.
- **2 מיליארד שקל**
הנפקות ממשלתיות נטו בשוק המקומי (הנמוך ביותר מאז שנת 2000).

שערי איגרות החוב עלו השנה בכ-4.5% בדומה לעלייה הממוצעת בשנתיים הקודמות. איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "שחר" עלו בכ-7% ואיגרות החוב הלא ממשלתיות, צמודות המדד, עלו בכ-5%.

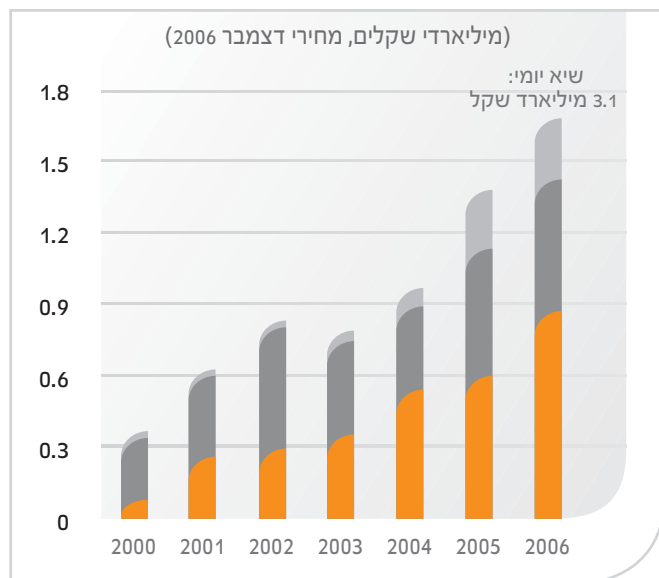
השנה במקביל לייסוף השקל ביחס לדולר בכ-9%, ירדו איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח בכ-3%.

מחזור המסחר היומי באיגרות חוב עלה ב-20% לעומת אשתקד והגיע לשיא של כ-1.6 מיליארד שקל. במהלך השנה חלה עלייה הדרגתית במחזורי המסחר וברבעון האחרון עלה המחזור היומי והסתכם ביותר משני מיליארד שקל, כמחציתו באג"ח "שחר". יצוין כי ב-25 בספטמבר - נרשם מחזור של כ-3.1 מיליארד שקל.

מחזור יומי באיגרות חוב, 2006

מחזור יומי באיגרות חוב, 2000 עד 2006

ממשלתי "שחר" ממשלתי אחר לא ממשלתי

סך ההנפקות נטו של הממשלה בשוק המקומי המשיך לרדת זו השנה השלישית ברציפות, בעקבות עודף תקציבי.

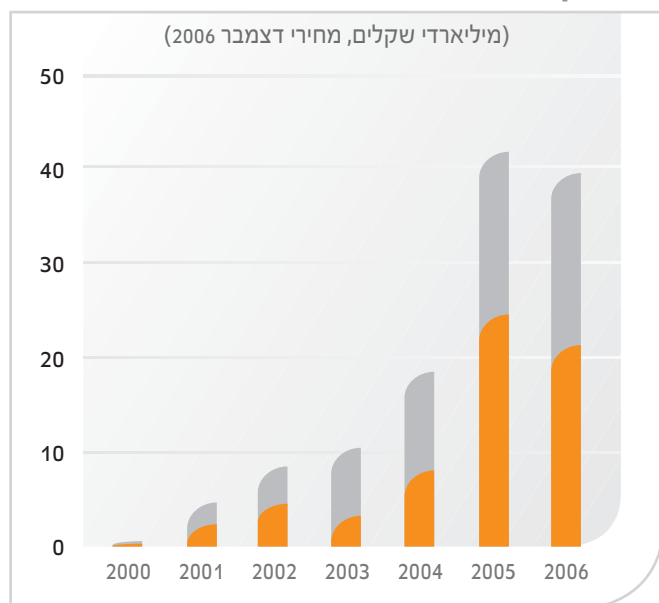
גיוס ההון ברוטו בשוק המקומי בשנת 2006, הסתכם בכ-29 מיליארד שקל. נטו, גייסה הממשלה כ-2 מיליארד שקל בלבד - הנמוך ביותר מאז שנת 2000.

יצוין כי בחודש יוני הונפקה לראשונה סדרה של אג"ח צמודות מדד ל-30 שנה, ובנובמבר - סדרה של אג"ח שקליות ל-20 שנה.

ההנפקות וההקצאות ע"י הסקטור הפרטי באמצעות איגרות חוב הגיעו לכ-42 מיליארד שקל, נמוך אך במעט משנת השיא 2005, בה גויסו כ-45 מיליארד שקל.

- כ-20.3 מיליארד שקל גויסו בהנפקות והקצאות של איגרות חוב רשומות למסחר, רובן צמודות מדד, לעומת כ-21.7 מיליארד שקל בשנה הקודמת. חברות הנדל"ן (17 מהן חברות חדשות בבורסה), גייסו השנה כמחצית מהסכום, בעוד שאשתקד הסקטור הבנקאי גייס כשליש מסך ההנפקות. מבין המנפיקות השנה יש לציין את דיסקונט השקעות וגזית גלוב שגייסו סכום כולל של כ-1.7 ו-1.1 מיליארד שקל, בהתאמה.

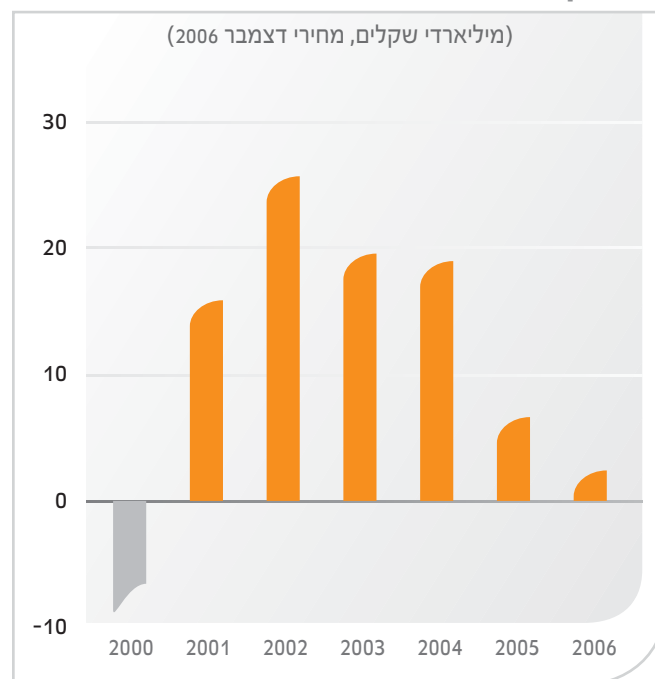
גיוס הון באיגרות חוב לא ממשלתיות, 2000 עד 2006

אג"ח לציבור* אג"ח למוסדיים

* לא כולל איגרות חוב מובנות ותעודות פיקדון

גיוס הון נטו באיגרות חוב ממשלתיות, 2000 עד 2006

- סכום שיא של כ-19 מיליארד שקל גויסו בהנפקות ובהקצאות של אג"ח מיוחדות למשקיעים מוסדיים ("רצף מוסדיים" ונ.ש.ר), לעומת כ-18 מיליארד שקל שגויסו אשתקד.
- בלטו **מכתשים-אגן** ו**פז נפט** שרשמו איגרות חוב בהיקפים של כ-2.4 וכ-2.2 מיליארד שקל, בהתאמה. מאז השקת מערכת "רצף מוסדיים" במאי 2004, נרשמו במסגרת זו אג"ח בסך של כ-33 מיליארד שקל, כאשר במקביל, 25 סדרות של אג"ח למוסדיים, בשווי של כ-5.2 מיליארד שקל, עברו למסגרת המסחר הרגיל.
- כ-2 מיליארד שקל בלבד גויסו בהנפקות לציבור של אג"ח מובנות, לעומת כ-3.6 מיליארד שקל אשתקד.
- כ-0.2 מיליארד שקל גויסו בהנפקות לציבור של תעודות פיקדון צמודות מט"ח, בדומה לשנת 2005.
- כ-0.5 מיליארד שקל נוספים התקבלו ממימוש סופי של כתבי אופציה לאיגרות חוב.

מלווה קצר מועד

בשנת 2006 הסתכם המחזור במלווה קצר מועד בכ-780 מיליון שקל ביום, כ-15% יותר מהמחזור בשנת 2005. באוקטובר הסתכם המחזור היומי במק"מ, במיליארד שקל.

שערי המק"מ עלו בכ-5.5%, לעומת עלייה בשיעור של כ-3.8% בשנת 2005, והתשואה השנתית לפדיון בסוף השנה נותרה בשיעור של כ-5%.

במהלך שנת 2006 נמשכה העלייה ביתרות המק"מ שבידי הציבור, ובסוף השנה הסתכמו היתרות בכ-95 מיליארד שקל לעומת כ-84 מיליארד שקל בסוף שנת 2005, וכ-72 מיליארד שקל בסוף שנת 2004.

מחזור יומי באופציות על מדד ת"א-25, עד 2006

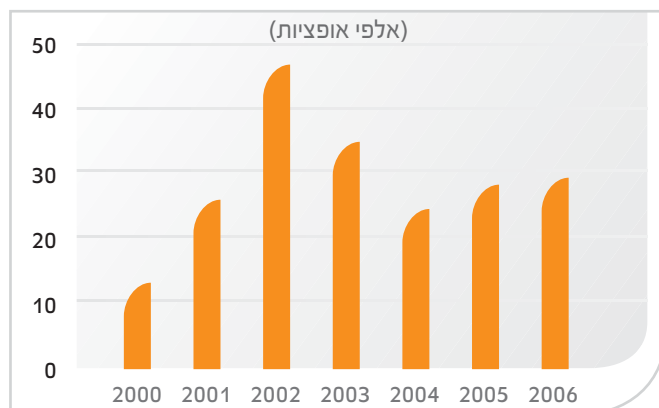

שוק הנגזרים

באופציות על מדד ת"א-25 נרשמה עלייה בפעילות, במקביל למחזורי הערים בשוק המניות. מחזור המסחר היומי עלה ב-20% לעומת אשתקד והסתכם בכ-305 אלף יחידות, המחזור השנתי הגבוה ביותר מאז השקתו. יצוין כי ביום החמישי ללחימה בלבנון, 16 ביולי, נרשם מחזור שיא של כ-818 אלף יחידות.

סטיות התקן הגלומות באופציות במחצית הראשונה של השנה עמדו על כ-18% והגיעו לשיא של כ-36% במהלך הלחימה בצפון. לקראת סוף השנה חזרו סטיות התקן לרמה נמוכה יחסית של כ-16%.

מחזור יומי באופציות דולריות, 2000 עד 2006

באפריל הבורסה השיקה חוזים עתידיים על אג"ח "שחר", במסגרת הרפורמה בשוק איגרות החוב הממשלתיות. המסחר אופיין בתנודתיות ובמחזורים נמוכים. בממוצע נסחרו בתקופה זו 160 חוזים ביום, בשווי, במונחי נכס הבסיס, של כ-17 מיליון שקל ביום.

המסחר באופציות על מט"ח אופיין השנה בתנודתיות רבה ולמרות הייסוף בשער השקל מול הדולר, לא חלה עלייה מהותית בפעילות. ב-2006 נסחרו כ-29 אלף אופציות דולריות ביום - מעט יותר מהמחזור בשנה הקודמת.

לוח 2

מחזורי המסחר בנגזרים, 2000 עד 2006

(מחירי דצמבר 2006)

מספר חוזים פתוחים מקסימלי (אלפי אופציות)	מחזור שנתי במונחי נכס בסיס % מחזור מניות מעו"ף משוקלל דלתא ⁽¹⁾	מחזור יומי מיליארדי שקלים	מחזור יומי (יחידות אופציה)	התקופה	סוג האופציות
659	855%	1,565	108,785	2000	אופציות
570	1,000%	1,256	110,248	2001	על מדד
605	1,059%	1,181	118,015	2002	ת"א-25
619	806%	1,224	119,808	2003	
826	859%	2,056	152,542	2004	
1,055	1,126%	4,461	257,592	2005	
1,080	1,175%	6,325	305,000	2006 ⁽²⁾	
331	-	143	12,793	2000	אופציות
532	-	282	24,914	2001	דולריות
746	-	566	46,357	2002	
499	-	388	34,055	2003	
408	-	269	24,165	2004	
413	-	303	27,119	2005	
365	-	320	29,000	2006 ⁽²⁾	

(1) יחס המשוקלל בהסתברות המימוש של האופציות.
(2) אומדן.

אירועים בבורסה

ביקור נגיד בנק ישראל

שאול ברונפלד, פרופ' סטנלי פישר ופרופ' יאיר אורגלר במעמד קבלת תעודת הוקרה מהבורסה

(מארס 2006)

נגיד בנק ישראל, פרופ' סטנלי פישר, פתח את המסחר בבורסה לניירות ערך. במהלך הביקור אמר הנגיד: "הבורסה מהווה רכיב חשוב במערכת גיוסי ההון במשק. ככל שהבורסה יעילה וגדולה יותר כך טוב יותר עבור המשק. התשתית הפיננסית שמשפיקת הבורסה חשובה לפיתוח המשק לא פחות מכל תשתית אחרת, פיזית ומוסדית".

סלקום פתחה את המסחר

מימין: מנכ"ל סלקום עמוס שפירא, שאול ברונפלד ויו"ר סלקום עמי אראל

(מאי 2006)

חברת סלקום חגגה את הצטרפותה לרשימת החברות בבורסה בתל-אביב לאחר שרשמה למסחר איגרות חוב בשווי של 1.75 מיליארד שקל.

בכירי אגף שוק ההון בבורסה

מימין: פרופ' יאיר אורגלר, רו"ח ידן ענתבי ושאול ברונפלד

(מאי 2006)

בכירי משרד האוצר, בראשות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רו"ח ידן ענתבי, ביקרו בבורסה לניירות ערך וערכו פגישת עבודה עם הנהלת הבורסה.

כנס החברות החדשות

מימין: מנכ"ל אפריקה מגורים יורם קרו, יו"ר אגף השיווק באפריקה ישראל צביה לביב, יו"ר אפריקה ישראל פיני כהן

(יולי 2006)

בחודש יולי ערכה הבורסה כנס לחברות החדשות שנרשמו למסחר מאז שנת 2004 ועד היום.

פינה יומית של הבורסה בערוץ 2

עודד בן עמי ומנהלת יחידת הקשר עם החברות, אירית הראל

(יולי 2006)

הבורסה וחדשות ערוץ 2 השיקו שיתוף פעולה ראשון מסוגו: שידור של פינה יומית בשידור חי מהבורסה בתל אביב במסגרת תוכניתו של עודד בן עמי "עם...". הפינה מוגשת מדי יום ע"י בכירי הבורסה, אשר מביאים את עיקרי החדשות מהעולם הפיננסי. הפינה כוללת סיכום של המתרחש בבורסה ובשוק ההון והעברת מידע על מושגים עיקריים בבורסה לציבור הרחב.

אורמת וגזית גלוב נכנסות למדד ת"א-25

(יולי 2006)

חברת האנרגיה אורמת וחברת הנדל"ן גזית גלוב, חגגו את כניסתן למדד ת"א-25 בטקס פתיחת מסחר בבורסה.

מימין: מנכ"ל גזית גלוב דורי סגל, יו"ר גזית גלוב חיים כצמן, מנכ"ל אורמת דיתה ברוניצקי ויו"ר אורמת יהודה ברוניצקי

כנס תל אביב - ניו יורק

אסתר לבנון

מימין: מנכ"ל בנק לאומי גליה מאור, רונית הראל בן-זאב, פרופ' סטנלי פישר, סדריק אוליבסטון (בנק לאומי) ושאוול ברונפלד

משתתפי הכנס של הבורסה ונאסד"ק בטיימס סקוור

שרלוט קרוסוול, נאסד"ק

מימין: אדגר ברונפמן ומתיו ברונפמן

דירקטוריון הבורסה

יושב ראש

- שאול ברונפלד

דירקטורים נבחרים

- שוקי אברמוביץ'
- אלי ביהרי
- בארי בן-זאב
- זאב גוטמן
- יוסי ניצני
- פרופ' דניאל צידון
- ד"ר עקיבא שטרנברג

דירקטורים חיצוניים:

- יורם אלסטר
- גיל ביאנקו
- פרופ' שמעון בנינגה
- גתית גוברמן
- יוסי שחק

- ד"ר עקיבא אופנברך
- ניסים כהן

- אסתר לבנון

ממלאי מקום

- זאב מילבאואר
- אפרת יעבץ
- יורם סירקיס
- רמי תרום
- חיים (אייבי) אברהם
- אפרים אברהם

כלל פיננסים בטוחה
מרכזית/אי.בי.אי
בנק הפועלים
הבנק הבינלאומי
בנק מזרחי טפחות
בנק לאומי
בנק אגוד

בנק ישראל
משרד האוצר

- בארי טאף

הנהלת הבורסה

- אסתר לבנון - מנכ"ל
- רונית הראל בן-זאב - סמנכ"ל בכיר, מנהלת המחלקה הכלכלית
- יוסי טרייסטר - סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת המינהל
- יוסי לוי - סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת חברים ופיקוח ומחלקת משאבי אנוש
- חגית נאמן - סמנכ"ל בכיר, היועצת המשפטית ומזכירת החברה
- דרור שליט - סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת המסחר והמסלקות
- יוני שמש - סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול

חברי הבורסה

בנקים

- בנק אגוד לישראל
- בנק אוצר החייל
- בנק דיסקונט לישראל
- בנק הפועלים
- בנק ירושלים
- בנק ישראל
- בנק לאומי לישראל
- בנק מזרחי טפחות
- בנק מסד (מועמד)
- בנק מרכנתיל-דיסקונט
- הבנק הבינלאומי הראשון לישראל
- יובנק
- Citibank, N.A.
- HSBC BANK

חברים שאינם בנקים

- אלטשולר שחם (מועמד)
- אנליסט שרותי בורסה ומסחר
- אקסלנס נשואה שירותי בורסה
- גאון בית השקעות
- דויטשה ניירות ערך ישראל
- דש ניירות ערך והשקעות
- החברה המרכזית לשרותי בורסה (נ.ע.)
- הראל בית השקעות
- יו.בי.אס. ניירות ערך ישראל
- ישיר בית השקעות (ניהול תיקים)
- כלל פיננסים בטוחה ניהול השקעות
- פועלים סהר
- פסגות אופק ניהול השקעות (2005)
- פריזמה שוקי הון
- שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי

לוחות נתונים

לוח 4

המניות הסחירות ביותר, 2006

שם המניה	מחזור יומי ⁽¹⁾ (מיליוני שקלים)
1. פועלים	127.9
2. טבע	111.5
3. לאומי	89.1
4. כיל	71.6
5. מכתשים-אגן	45.5
6. בזק	30.7
7. אפריקה	30.3
8. דיסקונט	29.3
9. דלק קבוצה	26.0
10. אורמת	24.3
11. חברה לישראל	22.0
12. מזרחי טפחות	19.3
13. כור	16.7
14. אידיבי פתוח	16.3
15. פרטנר	14.7
16. אלביט מערכות	14.6
17. דיסקונט השקעות	14.1
18. גזית גלוב	12.7
19. נייס	12.1
20. כלל ביטוח	11.2
21. אידיבי אחזקות	10.7
22. אלביט הדמיה	10.6
23. מגדל ביטוח	10.2
24. הראל השקעות	9.1
25. שטראוס-עלית	7.1
סה"כ	787.6
המשקל מסך כל המחזור במניות	59.8%

(1) אומדן, לא כולל עסקאות מחוץ לבורסה.

לוח 3

מניות מדד ת"א-25⁽¹⁾ המניות בעלות ערך השוק הגבוה ביותר

שם המניה	ערך השוק 14.12.2006 (מיליוני שקלים)	המשקל במדד ת"א-25 ⁽²⁾ (באחוזים)
1. טבע	106,067	9.50%
2. כיל	34,371	9.50%
3. פועלים	26,273	9.29%
4. לאומי	23,589	8.34%
5. בזק	17,839	6.31%
6. חברה לישראל	16,398	5.80%
7. אפריקה	15,605	5.52%
8. וריפון	12,515	4.43%
9. מכתשים-אגן	10,463	3.70%
10. דיסקונט השקעות	9,550	3.38%
11. דלק קבוצה	9,131	3.23%
12. דיסקונט	9,022	3.19%
13. אידיבי פתוח	8,029	2.84%
14. פרטנר	7,731	2.73%
15. מזרחי טפחות	6,915	2.45%
16. גזית גלוב	6,829	2.42%
17. נייס	6,705	2.37%
18. פריגו	6,599	2.33%
19. אלביט מערכות	5,954	2.11%
20. אורמת	5,634	1.99%
21. כלל ביטוח	5,574	1.97%
22. שטראוס-עלית	5,136	1.82%
23. הראל השקעות	4,796	1.70%
24. קרדן אן.וי.	4,436	1.57%
25. אידיבי אחזקות	4,305	1.52%
סה"כ	369,466	100%

(1) הרכב המדד החל מ-1.1.2007.

(2) משקל המניות במדד ת"א-25 מתוקן על-פי מגבלת 9.5%.

לוח 5

גיוס הון לפי סוגי ניירות ערך, 1997 עד 2006 (מיליארדי שקלים, מחירי דצמבר 2006)

תעודות סל ⁽³⁾	אג"ח נ.ש.ר. ו"רצף מוסדיים"	אג"ח אחרות ⁽²⁾	אג"ח ממשלתיות (נטו)	מניות והמירים					התקופה
				סה"כ	גיוס חו"ל	סה"כ ארץ	הקצאות בארץ ⁽¹⁾	הנפקות בארץ ⁽¹⁾	
-	-	1.5	-6.9	9.2	1.1	8.1	0.5	7.6	1997
-	-	2.7	-2.7	9.3	0.5	8.8	1.2	7.6	1998
-	-	1.8	-2.1	6.9	3.3	3.6	0.9	2.7	1999
0.4	-	0.3	-9.3	14.9	3.1	11.8	5.3	6.5	2000
1.9	0.3	2.9	14.2	6.1	2.6	3.5	1.9	1.6	2001
0.0	1.9	4.9	24.0	5.8	2.6	3.2	1.5	1.7	2002
0.1	6.8	5.1	19.7	3.4	0.1	3.3	2.1	1.2	2003
1.6	10.7	10.0	19.1	16.8	9.4	7.4	3.3	4.1	2004
0.5	18.2	27.6	5.5	14.6	2.1	12.5	4.5	8.0	2005
1.5	19.0	23.0	2.3	43.0	31.5	11.5	5.4	6.1	2006 ⁽⁴⁾
200%	4%	-17%	-58%	195%	1,400%	-8%	20%	-24%	שיעור השינוי ב-2006

- (1) כולל מימוש אופציות.
 (2) כולל אג"ח חברות, אג"ח מובנות, תעודות פיקדון ומימוש אופציות לאג"ח; לא כולל הנפקות והקצאות לחברות בנות.
 (3) כולל תעודות סל על מדי מניות ומדדי אג"ח, תעודות סחורה, אופציות כיסוי ותעודות בחסר; לא כולל הנפקות והקצאות לחברות בנות.
 (4) אומדן.

לוח 6

מחזורי המסחר היומיים בניירות ערך, 1997 עד 2006⁽¹⁾ (מיליוני שקלים, מחירי דצמבר 2006)

סה"כ	מלווה קצר מועד	איגרות חוב			מניות והמירים	סוף השנה
		סה"כ	אחרות	ממשלתיות		
602	113	236	8	228	253	1997
781	162	345	8	337	274	1998
867	181	291	7	284	395	1999
1,063	215	333	7	326	515	2000
1,116	226	597	8	589	293	2001
1,410	381	780	9	771	249	2002
1,619	501	741	26	715	377	2003
2,308	646	985	69	916	677	2004
3,058	685	1,358	219	1,139	1,015	2005
3,880	775	1,655	260	1,395	1,450	2006 ⁽²⁾
27%	13%	22%	19%	22%	43%	שיעור השינוי ב-2006

- (1) כולל עסקאות בבורסה, קיזוזים (עד 1998), ועסקאות מחוץ לבורסה.
 (2) אומדן.

לוח 7

ערך השוק של ניירות הערך הרשומים בבורסה, 1997 עד 2006 (מיליארדי שקלים, מחירי דצמבר 2006)

סה"כ	מלווה קצר מועד	איגרות חוב			מניות והמירים	סוף השנה
		סה"כ	אחרות ⁽¹⁾	ממשלתיות		
394	21	175	12	163	198	1997
387	24	174	13	161	189	1998
505	26	181	13	168	298	1999
511	32	183	11	172	296	2000
523	37	211	15	196	275	2001
465	43	217	16	201	205	2002
638	57	261	23	238	320	2003
790	77	307	48	259	406	2004
1,018	87	367	105	262	564	2005
1,221	96	420	152	268	705	2006⁽²⁾

- (1) משנת 2004 כולל "רצף מוסדיים".
 (2) אומדן.

לוח 8

השינויים השנתיים הריאליים במדדי המניות העיקריים, 1997 עד 2006

תל-טק-15 ⁽¹⁾	יתר מניות והמירים	ת"א-100	ת"א-25	מניות והמירים	התקופה
-	19.9	28.9	29.6	26.4	1997
-	(4.8)	(5.1)	(6.6)	(5.1)	1998
150.1	70.8	60.3	55.2	62.3	1999
(33.2)	(6.7)	0.4	4.4	0.3	2000
(28.8)	0.6	(9.9)	(10.5)	(7.9)	2001
(43.2)	(24.8)	(30.1)	(31.7)	(24.8)	2002
133.0	51.4	63.8	53.9	58.3	2003
16.1	30.1	17.6	21.1	16.2	2004
(9.7)	24.7	26.4	30.1	29.7	2005
(8.0)	39.0	15.0	14.0	8.0	2006⁽²⁾

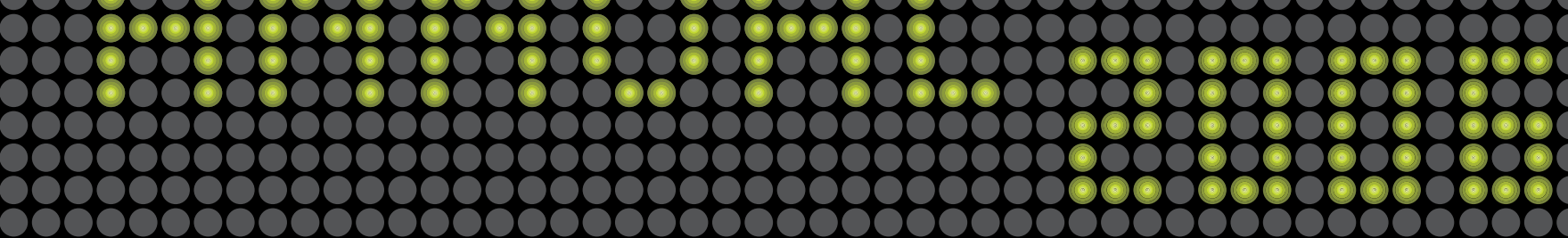
(1) עד 2001 מדד התל-טק.
(2) אומדן.

לוח 9

השינויים השנתיים הריאליים במדדי איגרות החוב, לפי סוגי הצמדה, 1997 עד 2006

לא צמודות	צמודות מט"ח	צמודות מדד	מדד כללי	התקופה
8.8	6.1	4.1	5.1	1997
2.7	12.0	(1.2)	0.5	1998
12.3	2.7	3.4	5.0	1999
12.0	3.0	2.1	4.5	2000
8.5	11.0	13.5	11.6	2001
(8.3)	1.5	(5.3)	(6.1)	2002
22.0	(3.0)	12.5	15.8	2003
4.3	(0.5)	4.3	4.1	2004
2.9	3.6	4.2	3.5	2005
6.0	(3.0)	4.0	4.5	2006⁽¹⁾

(1) אומדן.

סקירה שנתית 2006

שנתית 2006 סקירה

2006 סקירה שנתית

סקירה שנתית

סקירה שנתית 2006

2006 סקירה שנתית

סקירה

סקירה שנתית 2006

2006

שנתית

סקירה שנתית 2006

שנתית 2006

2006 סקירה שנתית

סקירה שנתית 2006

סקירה

2006 סקירה